

Fanzin za fantazijo, znanstveno fantastiko in horor ter svet Drugotnosti
ISSN 1855-6434 | junij 2012 | letnik 5 | posebna številka

Jašubeg en Jered

novice iz Drugotnosti

EUROCON 2012 ZAGREB

Kraljica planeta Naboo (Star Wars) Padmé Amidala z deklico
EUROCON 2012 ZAGREB * foto Andrej Ivanuša (ANI)

Jašubeg en Jered

ISSN 1855 - 6434

Fanzin za fantazijo, znanstveno fantastiko in horor ter svet Drugotnosti

Izdajatelj in urednik:

Bojan Ekselenski

Ljubljanska cesta 5A, 3000 Celje

GSM: +386 40 642 356 (Bojan)

Telefon: +386 3 541 25 43

E-pošta: bojan.ekselenski@amis.net

Internet: www.drugotnost.si

Preostalniki:

Amedeja M. Ličen, Mara R. Sirako,

Andrej Ivanuša (oblikovanje)

Fotografija na naslovnici:

Kraljica planeta Naboo Padmé Amidala z deklico

EUROCON 2012 ZAGREB

Foto Andrej Ivanuša (ANI)

Copyright © 2012 Bojan Ekselenski

Vse pravice pridržane.

Besedila, slike in oblikovne rešitve je prepovedano kopirati na kakršenkoli način brez dovoljenja izdajatelja.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije (JAK) za podporo pri udeležbi na evropski konvenciji za znanstveno fantastiko in fantazijo EUROCON 2012 ZAGREB, Hrvaška.

Konvencije smo se udeležili trije člani Društva ustvarjalcev spekulativnih umetnosti ZVEZDNI PRAH iz Maribora: Bojan Ekselenski (Celje), ki je obenem agent EUROCONa, Andrej Ivanuša (Maribor) in Martin Vavpotič (Komenda). Na konvenciji so bili prisotni še štirje igralci namiznih fantazijskih iger iz Slovenije.

JAK
JAVNA AGENCIJA ZA KNJIGO
REPUBLIKE SLOVENIJE
SLOVENIAN BOOK AGENCY
www.jakrs.si

POSEBNA ŠTEVILKA

KONTAKT
34th SFERAKON & EUROCON
FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND COMPUTING
HOTEL INTERNATIONAL, ZAGREB, CROATIA, APRIL, 26-29, 2012

GUESTS OF HONOUR: TIM POWERS, CHARLES STROSS,
DIMITRY A. GLUKHOVSKY, DARKO MACAN

www.sferakon.org / www.zagreb-eurocon2012.com

V TEJ ŠTEVILKI PREBERITE

Po uvodniku našega urednika je na vrsti predstavitev konvencije EUROCON 2012 ZAGREB, kar je osrednja tema te posebne številke fanzina. Predstavili smo tudi vse goste na konvenciji in razložili še kratico ESFS.

⇒ *Več na straneh od 4 do 18.*

V tej številki gostimo gosta EUROCONa Tima Powersa, ameriškega nagrajevanega avtorja. Za JeJ je dal ekskluzivni intervju.

⇒ *Več na straneh od 19 do 21.*

Dodali smo oceni dveh filmov; in sicer Lovca na Trole, ki je praktično neznan, ker pač v Evropi nimamo toliko denarja kot holivudski kravatarji za reklamo, a film ni zato nič slabši; in Bojna ladja, ki je preveč opevana za svojo kvaliteto. Prebrali smo tudi knjigo Indigo novi svet Bojana Ekselenskega.

⇒ *Več na straneh od 22 do 25.*

Martin Vavpotič je prispeval kratek dražilnik iz svoje zadnje novele CLOCKWORKS WARRIOR. JeJ pa prvič objavlja kratko zgodbo tujega avtorja z naslovom SMRTNA NEVARNOST (Mortal Danger). V prevodu lahko prvič v slovenščini preberete delo priznanega belgijskega avtorja ZF Franka Rogerja. Ob tem imamo še dva domača avtorja, starosto slovenske ZF Vida Pečjaka in Andreja Ivanuša.

⇒ *Več na straneh od 26 do 31.*

V slovenskem kulturnem prostoru so spekulativne ume-
tosti ponižane na raven plažne trivialnosti. Ustvarjalci teh
zvrsti umetnosti nismo pisatelji ali slikarji, temveč zabav-
ljači, ki svoje delo (pro)dajamo neizobraženim množicam,
nevrednih »vrhunske« umetnosti. Vsake toliko me kje kak-
šno »strokovno« mnenje prepriča, da je Slovenija in njena
kulturna krajina samovšečen vrtiček samozadostnosti. Ne
morem govoriti v imenu likovnih umetnikov ali gledaliških
ustvarjalcev, malce pa poznam knjižni trg in pisateljsko
sceno.

Razni »strokovnjaki« radi poudarjajo, da v Sloveniji
manjka »vrhunskih« bralcev, zato se »vrhunska« literatura
ne prodaja in mora živeti na tuj račun (plačevanje socialnih
prispevkov, subvencije za honorarje ipd., je življenje na tuj
račun). Skratka, strokovnjaki bi radi zamenjali bralce. Kako
samovšečno!

Kaj pa čaka avtorje, ki niso del vesele družine vrhunskih
književnikov? Najprej imajo njihova dela smolo, ker največ-
krat izidejo brez državne pomoči. Ker niso profesionalni
pisatelji, lahko kar pozabijo na pošten honorar. Pa ne zara-
di založnikovega pohlepa, temveč iz preprostega razloga –
zakonitost zaprtega trga jim onemogoča dovolj veliko tržno
penetracijo. Knjižnice v krizi kupujejo samo vrhunsko lite-
raturo (po vatlih družine vrhunskih književnikov), a za
preostali drobiž tu pa tam kakšno trivialno delo, da se še
raja zabava. V knjigarne skoraj ne morejo, ker pač znova
naletijo na vladavino »uveljavljenih« književnikov. Knjigar-
narji so preprosti umi. Če se ne prodaja vrhunska literatu-
ra, se bo trivialna še manj. Tukaj so tudi trivialci malce kri-
vi, saj večkrat želijo prodati polizdelek.

Za zabavo množic se itak uvaža ali prevaja tuja literatu-
ra, a samo tista, ki se je že tržno dokazala na razvitih trgih.
Torej je trg že nevarno majhen. Ker t.i. trivialni avtor ne
prodre v dovolj knjižnic in knjigarn, je dostopen manj lju-
dem. Nobeden od prej omenjenih vrhunskih književnikov
se ne bo dotaknil knjige trivialnega avtorja. Oni namreč
ocenjujejo samo vrhunsko literaturo. Če pa že kdo takšno knjigo vzame v roke, pa jo bo odrinil kot nevredno stroko-
vne pozornosti. Skratka, avtorji spekulativne literature smo v Sloveniji obsojeni na marginalizacijo. Nikoli se ne
bomo mogli s svojimi izdelki prebiti v bližino deklarirane vrhunskosti.

Pa to potrebujemo? Nikakor. Marginalizacija je naša konkurenčna prednost. Pišemo zaradi lastnega zadovoljstva.
Torej imamo več ustvarjalne svobode. Ker ne pišemo z mislijo na strokovna merila, ne kalkuliramo zaradi tujega
strokovnega mnenja, se zlahka prepustimo literarnemu raziskovanju in iščemo nove smeri. Talent je med nami
pogostejši, kot med vrhunskimi književniki.

Zakaj to trdim? Marginalci ustvarjamo na osnovi odzivov bralne publike. Kdor ima od nas talent, zna naplesti
knjižno delo, ki pritegne ljudi, ki jim je književno delo namenjeno. Kdor je brez talenta, na polju marginale hitro ove-
ne. Prvo sito je založnik, ki si lahko pri marginalcih privoščiči razkošje zavrnitve. Drugo sito pa so bralci, ki ne želijo
izgubljati časa s slabo literaturo.

Kako se torej izviti iz začaranega kroga? Pot iz temine slovenskega vrtička je sestavljena iz dveh korakov. Prvi
korak je vzpostavitev paralelne strokovne javnosti, a drugi korak je širjenje na razvite trge. Jašubeg en Jered je fan-
zin, ki gre na angleška govorna področja. Prerasel je slovensko omejevanje in nadaljnji razvoj je možen samo s širje-
njem.

Vzporedna strokovna javnost pa je druga zverinica. Pripravljamo se na izdajanje literarne revije, namenjene
izključno spekulativni literaturi. Slovenska javnost potrebuje takšno revijo, da se na ta zaprt monokulturni vrtiček
vnese nekaj raznolikosti.

Torej, prvič je med vami dvojezični fanzin, ki postaja mednarodna publikacija, a kmalu pride še literarna revija,
namenjena spekulativni literaturi.

ZF&F kraljica #01 - Egiptčanska princesa (iz filma Mummy)
foto ANI

ZAGREB, HRVAŠKA 26. do 29. april 2012

*KONTAKT je ime za EUROCON 2012
združen s konvencijo SFERAKON 2012.*

MISIJA EUROCON 2012 ZAGREB

Poroča Bojan Ekselenski

Kaj je Eurocon?

Eurocon je vsakoletna **vseevropska konvencija znanstvene fantastike, fantazije** in sorodnih žanrov pod pokroviteljstvom **ESFS (European Science Fiction Society)** Letošnji Eurocon je bil 34. po vrsti v 40 letni zgodovini tega dogodka. Naj vas spomnim, leta 1972 je bil prvi Eurocon v bližnjem Trstu. V času Jugoslavije je takratna skupna država dvakrat gostila ta dogodek – v Ljubljani 1983 in Zagrebu 1986. Takratna skupna država je posegala po ESFS nagradah v raznih kategorijah. Priljubljen Sirius je kar 2x zapored dobil ESFS nagrado kot najboljši magazin. V zlatih letih slovenske ZF&F so po ESFS nagradah posegali tudi slovenski avtorji in založbe (Knjiga: Drago Bajt: Ljudje, zvezde, vesolje - 1983, Založnik: Tehniška založba Slovenije - 1983).

Sodobnost

Prvič v samostojni Sloveniji smo se vsakoletnega evropskega dogodka udeležili tudi zastopniki Slovenije. Poleg dveh uradnih delegatov, ki glasujeta na uradnih ESFS sestankih, je šla poleg še manjša ekipa ljubiteljev in ljubiteljev, ki so našli nekaj zase. Eurocon je letni presek dogajanja na sceni in največji ter najpomembnejši tovrstni evropski dogodek. Vsako leto se odvija v drugem mestu širom Evrope. Lani je bil v Stockholmu, letos je bil v Zagrebu, drugo leto pa se preseli v Kijev.

Nov začetek

Po zlomu Jugoslavije se je zaradi osebnih sporov, kdo bo večji alfa, sama vase sesula slovenska scena. Na oživitve je bilo treba čakati precej let. Vedno so se našli osebki, ki so nastajajočo sceno vedno znova tiščali v blato. Posledice so temu primerne. Slovenski avtorji smo odrinjeni na rob, pravzaprav nas nihče v kulturnih krogih nima za umetnike. Domača žanrska dela života-rijo na obrobju, izven oči javnosti. Scena, kolikor jo je, je bila ves čas samozadosten, vase zagledan in zaprt krog. To smo sklenili presekat s štirje avtorji – Amedeja, Ruža, Andrej in Bojan, ko smo leta 2011 ustanovili Društvo

avtorjev Zvezdni prah (Stardust, The Author's Society of Speculative Arts). Takoj smo začeli delovati na mednarodni sceni. Kaj nam je drugega preostalo, saj v Sloveniji vsi sanjajo svoje vrtičkaste ovce. Začeli smo z bližnjimi dogodki – Liburnicon 2011 (predstavitev društva in dela), Rikon 2011 (predstavitev društva in dela, vzpostavitev sodelovanja s hrvaškimi društvi). Decembra 2011 je Bojan Ekselenski postal agent Eurocon za Slovenijo, s čimer smo začeli z resnimi pripravami na polno udeležbo. Ker nimamo organiziranega fanda, smo pripravili vse potrebne nominacije, vložili

ZF&F kraljica #02 - Seven of Nine (Star Trek Voyager) / foto ANI

ogromno napora v pripravo vsega gradiva in vzpostavitve potrebnih stikov z ESFS. Na spletni strani društva smo skupaj še z nekaterimi akterji scene pripravili seznam, ga dali na glasovanje, nakar je od društva imenovana komisija izbrala nominirance. Malce smo razočarani nad odzivom slovenske javnosti, ki je zaprta sama vase in sploh nima nobenega pogleda preko visokih slovenskih zidov samozadostnosti. A tako je, če si izoliran v lastnih rovtah.

Akcija

Slovensko ekipo smo sestavljali Andrej, Bojan (delegata ESFS), Martin (sodelavec), Špela, Jani in drugi iz igričarske skupine. Igračarski četverec se je udeležil različnih dejavnosti, povezanih z namiznimi igrami. Martin je obiskoval za nas zanimiva predavanja in je ekskluzivno za Jašubeg en Jered pripravil reportažo (in svoj del poročila za Javno agencijo za knjigo RS). Andrej in Bojan sva se udeležila formalnih ESFS dejavnosti. Tega je bilo precej. Imela sva misijo – postaviti Slovenijo na evropski zemljevid ZF&F. Zaradi podpore naše Javne agencije za knjigo (JAK) sva se lahko dobro opremila s promocijskim materialom v angleškem, hrvaškem in slovenskem jeziku. Ne morem povedati koliko dni trdega dela je šlo v pripravo za dostojen nastop. Vsi delegati in vidnejši predstavniki in gosti so tako dobili v roke zajetni kup našega promocijskega materiala. Natisnila sva precej izvodov zadnje številke edinega slovenskega fanzina Jašubeg en Jered: Novice iz Drugotnost. Česar nisva razdelila med predstavitev nominacij, so pobrali predstavniki ljubiteljskih društev, ki so radi obiskovali našo stojnico.

Prvi dan - četrtek

V četrtek je bila otvoritev in neformalno druženje v Pivnici Zlatni medo. To druženje je bilo namenjeno medsebojnemu spoznavanju. Naneslo je, da smo za isto mizo sedeli predstavniki Irske, Švedske, Irske, Anglije, gostja iz daljne Avstralije in Slovenije. Imeli smo veliko zanimive debate. Zlasti slovenska ekipa smo bili zanimivi, ker smo pač bili prvič. Moj »veri broken ingliš« je nekako uspeval. In še v nečem smo se ločili od večine delegacij. Mi smo bili avtorji, a ostali večinoma ljubitelji, promotorji in drugi, organizirani v društva in nacionalne zveze.

Drugi dan- petek

V petek se je začelo zares. Najprej bilo od 14h30 do 18h plenarno zasedanje ESFS. Udeležili smo se ga delegati vseh akreditiranih držav (bilo je 18 akreditiranih držav, zraven sta bila gosta iz Kanade in Avstralije). Razpravljali smo o statutarnih spremembah in nekateri so vložili dopolnila, ki so prišla na vrsto naslednji dan. Na srečo smo ljubitelji ZF&F odprti, demokratični in zlasti nismo nagnjeni k proceduralnim neumnostim, zato smo se hitro dogovorili za vse spremembe, ki so v prid lažjega dela ESFS.

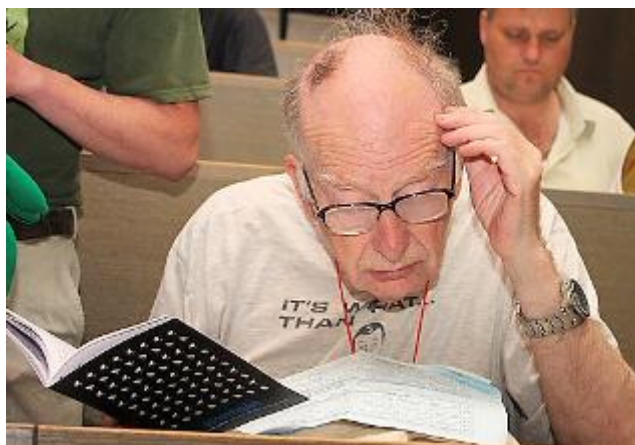
Ukrajina je predstavila svoj Eurocon 2013, ki bo v Kijevu. V nadaljevanju smo predstavniki držav predsta-

STARGATE ZAGREB 2012 — vhod v prireditvene prostore na FER (Fakultet za elektroniko i računarstvo) / foto BE

Utišajte mobilne telefone! Predsednik ESFS je to na vsakem zasedanju z velikim veseljem zapisal. Odbor ESFS so sestavljali z leve: Roberto Quaglia iz Italije, podpredsednik; Piotr Cholewa iz Poljske, zakladnik/blagajnik; David Lally iz Irske, predsednik in Bridget Wilkinson iz Anglije, sekretarka. / foto ANI

Najstarejši udeleženec je bil 82-letni Peter Redfarn iz Velike Britanije. / foto ANI

ZF&F kraljica #03 - Steampunk kraljica / foto ANI

Andrej Ivanuša, predsednik društva Zvezdni prah predstavlja slovensko sceno ZF&F na ConTrak predavanju. /foto BE

čili nominacije za nagrade ESFS. Andrej je utemeljeval naše predloge, a jaz sem med delegate delil zadnjo številko fanzina Jašubeg en Jered in promocijski material v angleščini s predstavitvijo društva in članov. Zlasti s fanzinom smo vzbudili izjemno veliko pozornost, saj mu oblikovno nobeden ni bil raven. Žal pa zaradi časovne stiske nismo zmogli pripraviti angleške verzije.

Kandidata za Eurocon 2014, Romunija in Irska sta predstavila svoje nominacije in argumente njim v prid.

Po zasedanju sva se z Andrejem odpravila v FER, kjer sva postavila svojo stojnico. Poleg naju je bila Nemčija, naproti pa Francija, Irska in Anglija. Irci so lobirali za kandidaturo Eurocon 2014 v Dublinu, Angleži so reklamirali svetovno konvencijo Wordcon 2014, ki bo v Londonu, teden dni pred nominiranim Euroconom.

Mimogredno, ta dan sva našla primerno ime za prvo slovensko konvencijo. Si.Con 2012 in ime za samo konvencijo – Vampire dinner from Celje (Celjska vampirska večerja). Padla je tudi odločitev o izdelavi angleške spletne strani, ki jo potrebujemo za mednarodno kulturno izmenjavo. Žal v širnem svetu brez angleščine kljub silnemu domoljubju nimamo za kranjsko.

Tretji dan - sobota

Tretji dan je bil po svoje najbolj razburljiv. Na plenarnem zasedanju, kjer smo se prešteli, ima vsaka država po 2 glasova. Iz 18 akreditiranih držav nas je bilo 35 delegatov (Bolgarija je imela 1 delegata, nekatere države niso imele akreditiranih delegatov ali nominirancev in se niso udeležile glasovanja). Poleg je bilo še nekaj predstavnikov, ki so imeli glasovalno pravico samo pri glasovanju o naslednjem Euroconu. Za glasovanje o podelitvi ESFS nagrad pa je vsaka država imela največ dva akreditirana delegata, ki jima je generalna sekretarka ESFS osebno izročila glasovnice.

Seznam nominirancev v treh glavnih kategorijah je bil izjemno obširen. Kategorije so sledeče:

- **Hall of fame – nagrade za življenjske izdelke**
- **Spirit of dedication award**
- **Encouragement award**

Še posebej je bila podeljena posebna častna nagrada Grand master, ki smo jo že v petek podelili angleškemu avtorju Brianu Aldissu (nominirala ga je Ukrajina).

Glasovanje je potekalo tako, da je vsak delegat vpisal YES za imenom nominiranca (-ke) in ostala polja prečrtal.

Ko sva zapuščala dvorano, sva bila oba z Andrejem zelo napeta. Glede na odzive sva imela določena pričakovanja. Čeprav sva na Eurocon prišla z namenom, da vrneva Slovenijo na evropski zemljevid, brez ambicije za kakšno nagrado, je bilo po odzivih zdaj drugače.

Ta dan nas je obiskal tudi predsednik ESFS g. David Lally in nam dal nekaj spodbudnih napotkov in pohvalil naše zastopstvo.

Razglasitev

Skoraj nisem mogel verjeti svojim ušesom, ko sem med imeni devetih nagrajencev v kategoriji **Encourage-**

ment award slišal ime Slovenija. Naš **Aleš Oblak** (Hiša dobrih gospodov) je dobil nagrado, ki jo ESFS podeljuje mladim evropskim avtorjem. S to nagrado so delegati simbolično nagradili vrnitev Slovenije na evropsko sceno. Dokazali smo, da naši avtorji le niso manjvredni in upam, da bodo tudi naše založbe začele na nas gledati malce drugače.

Našemu Jašubeg en Jered: Novice iz Drugotnosti je za las spodletelo, a je nagrado dobil Eridian društva 3. Zmaj iz Reke. Za nostalgijo, leta 2009 sem v tem fanzinu tudi sam objavil zgodbo Atlantis: Imperij sončnega boga (Atlantis: Imperij sunčanog boga). Za dobro mero je Nela Dunato, predsednica 3. Zmaja dobila Hall of fame nagrado v kategoriji ilustrator. Ker smo jo nominirali tudi mi, smo bili seveda zadovoljni.

V večernih urah sva aktivno promovirala naša dela, društvo in sceno. Pri tem sva imela veliko uspeha, saj sva se dogovorila s Češko za konkretno medsebojno literarno izmenjavo.

Zadnji dan

Najprej sva bila povabljeni na zasebno predstavitev posebnega spletnega servisa za avtorje, ki je še v povojih. Pogovor je bil zanimiv in bomo gotovo sodelovali.

Po kratkem premoru sva dobila od organizatorja Festivala fantazijske književnosti Pazin vabilo za sodelovanje. Vsekakor sva ga sprejela, saj gre za zelo odmeven literarni festival.

Sledila je udeležba na predstavitvi nacionalnih fandumov in literarnega ustvarjanja. Tudi tu sva nalogo odlično opravila. Sledila je samo še predstavitev najinega dela. To sva hitro opravila in nadaljevala z vzpostavljanjem potrebnega sodelovanja z združenji različnih držav.

Zaključek

Konvencija je bila za Slovenijo zelo uspešna. Kljub vsemu, da je slovenska kulturna javnost silno indiferentna do dogajanja na tem področju kulturnega ustvarjanja, smo člani in članice društva Zvezdni prah Slovenijo uspešno in v slogu vrnili na evropski zemljevid. Domov smo prinesli prvo ESFS nagrado v samostojni državi, naša dela so požela veliko zanimanja in pohval.

Za nas seveda ni počitka. Letos imamo 2. - 4. novembra svojo prvo resno konvencijo, 1. Si.Con. Zadnja dva dneva Eurocona smo jo promovirali in veliko jih je izrazilo interes, da nas obišejo. Nekatere zadeve v zvezi z lastno konvencijo že imamo, a veliko nas še čaka.

Morebiti kdo vpraša (in tudi so spraševali) – kaj pa Konfuzija? Konfuzija je bila zaseben projekt zasebnika in skupine entuziastov. Šlo je za festival druženja in zabave, ki je žal ugasnil ob svojem drugem rojstnem dnevu. Vsekakor bo ta festival ostal v spominu vseh sodelujočih in tudi zgodovina slovenskega ZF&F ga ne bo pozabila.

ZF&F kraljica #04 - Kraljica planeta Naboo Padmé Amidala (Star Wars)

Spodaj: Razstavna stojnica društva ZVEZDNI PRAH / vse foto ANI

<>

ZNOVA V "ŠOLSKIH" KLOPEH

Poroča Martin Vavpotič

Martin Vavpotič je bil znova v »šolskih« klopeh. / foto ANI

Spodaj: Mali princ »groze« / foto ANI

Zame je bil Eurocon v Zagrebu predvsem v znamenju zbiranja informacij o špekulativni literaturi. To je bil razlog, da sem največ časa preživel na organiziranih predavanjih. Malo hecno, da gre človek v Zagreb zato, da sedi v predavalnici in s tem počne nekaj, kar je počel tako dolgo v šolskih klopeh, a večina jih je bila prav zabavnih.

Ameriški gost Tim Powers je na primer podal precej piker (beri: zabaven) pogled na sodobno obsesijo najstnic z vampirji, medtem ko so različni hrvaški eksperti goreče branili staro obličje vampirizma. Izvedel sem, da majevski koledar sploh ne obljublja konca sveta ampak samo veliko fešto. Je pa to očitno bil (in še vedno je!) priljubljen izgovor, da raziskovalci dobijo precej večji proračun za svoje raziskave, kot bi ga sicer. Nadvse informativno (in prav nič morbido!) je bilo poslušati različne teorije o koncu sveta. Definitivno navdih za vse apokaliptične pisce.

Najbolj odštekano od vseh je bilo predavanje o avstro-ogrskem razvoju tehnologije (ta se je očitno čisto po naključju največ dogajal na hrvaškem ozemlju), ki ga je predavatelj poskušal na vsak način imenovati steampunk. Kasneje je sledil precej bolj živ pogovor med Timom Powersom in drugimi gosti o pomenu in razvoju steampunka kot literarnega žanra.

Zelo zanimivo in zabavno je bilo predavanje o popularnosti, pomenu in razvoju ženskih herojev in sodobna obsesija z nesmiselnimi bikinskimi oklepi (če se temu sploh lahko reče oklep!). Kaj sploh še ostane, ko namesto velikih kosmatih herojev hudobce pretepajo drobne depilirane heroinje? Sodobna podoba ženskih junakinj se je v glavnem pojavila v stripu in od tam napredovala na filmska platna in v video igre (verjetno šele takrat, ko je resolucija postala dovolj natančna). Kot protiutež je bilo podanih več primerov iz literature, kjer so ženske uspele ohraniti svojo ženskost in kljub temu (p)ostale junakinje svoje zgodbe.

Za bolj literarno nagnjene obiskovalce (tu vmes štejem sebe) je bilo več debat o literarni industriji. Pogovori so tekli med gostujočimi pisatelji, uredniki in agenti o elektronskem založništvu in založniški industriji na splošno. Vsak je imel za povedati kaj drugače, kar samo pove, da ni enega pravega pristopa, če se hoče človek profesionalno ukvarjati s pisanjem fikcije.

Za poobedeck sem se udeležil kviza o razvpiti seriji *A Song of Ice and Fire*, kjer je bilo postavljenih nekaj precej težkih vprašanj. Vmes so bila tudi takšna, da bi moral človek kar malo zardeti (zahvaljujoč HBO-jevi politiki o neizogibanju golote).

Vsekakor se lahko Slovenci od Hrvatov naučimo bolj sproščenega načina življenja. To je bilo jasno občutiti na letošnjem Euroconu vsem predavanjem navkljub.

ISKALCI POTI, ZNOVA

Poroča Jani Ivanuša

Po zasluženem počitku po naši zadnje avanturi na Istrakonu, smo se tokrat odpravili na malce bolj prestižno odpravo. Tokrat smo bili v malce drugačni zasedbi, saj smo morali enega člana posadke začasno zamenjati. Tako smo se Špela, Timotej in jaz odpravili na iskanje poti. Naš cilj je bil Zagreb in EUROKON, najbolj pomemben in obiskan kon v Evropi.

Obetali smo si dosti, saj je na njem mnogo zanimivih gostov ter nemalo geekov, še posebej, ker je bil napovedan napadalni **Organized Play**. Priznati moram, da je bila sprejemna čaga velika in ni manjkalo našemljenih ljudi. Tudi hrvaško društvo **Ognjeni mač** je poskrbelo za zabavo, saj so se mečevali kar pred kongresno dvorano hotela. Maskiranih pa je bilo toliko zato, ker so imeli prvi dan prost vstop. Seveda nismo prišli samo na ogled gusarjev in vitezov, temveč smo prišli iskati avanture in zaklade z našimi namišljenimi popotniki.

Naša želja po avanturah se je potešila komaj drugi dan, ko smo se preselili v prostore Zagrebške elektrotehnične fakultete. V učilnici 202 smo se zbrali Iskalci poti. Tokrat še v večji zasedbi kot v Pazinu. Ni manjkalo novincev ter starih mačkov, seveda pod poveljem Venture-Captain Zrinke Žnidarčič, ter Venture-Lieutenant Maje Skvorc, ki sta organizirali ter zastopata Pazio ter Pathfinder Organized Play za Hrvaško, Slovenijo in Bosno.

Po kratkem pogovoru in izdelavi karakterjev za novejša člana, smo začeli z našo avanturo. Spet sem zablestel v vlogi Angusa Iluma, Paladina, ki je v prejšnji avanturi izgubil svoje bogomdane moči. Zaradi njegove slabe odločitve, da sam sodi in izvede sodbo, je sedaj poskušal še z večjo vnemo dokazati svojemu bogu, da je vreden njegove volje. Iomdae je seveda dala Angusu drugo možnost, samo tokrat je plačal tako, da ga zalezujejo nenavadni dogodki. Tokrat kot Oracle, ki so prav tako poslanci bogov, vendar je izvir njihovih moči neznan in misteriozen. Naloga pred nami je bila težka tako fizično kot mentalno. Morali smo varno prepeljati skupino goblinskih ujetnikov, ki niso bili nič kaj spoštljivi ali tiho. Kljub našemu prepričanju, da se moramo paziti naših ujetnikov ter jih imeti stalno na očeh, smo na koncu reševali naše ujet-

nike pred drugimi in je Angus kar lepo skrbel za njih, razen ko je šlo za življenje ali smrt. Seveda smo našo nalogo dobro opravili, kljub težavam, ki so jih Metalec Dreka, Grizač, Pametnjakovič ter Krvaveči (naši ujetniki) povzročali. Angus jih je obvaroval pred tem, da bi jih lovilci zveri zvezane pobili ter si na poti pridobil spoštovanje Frost Ogra splavarja. Tako si je nabral dovolj dobrih del, da se je lahko odpravil na romanje in se odkupi za svojo napako.

Ob tem je bilo potrebno v času Angusove odsotnosti nastopiti še z novim karakterjem. Ker je bil prostor samo še pri začetniški mizi, sem si ustvaril novo osebnost. Tokrat sem se na potovanje odpravil z Krunkom, napol orkovskim Rogueom, ki je namesto lazenja in skrivanja raje vihtel svojo dvoročno bojno sekiro in zbiral čarobne paličice, ki jih je le za silo znal uporabljati. Naša prva avantura je bila začetni scenarij, kjer te pošljejo na tri naloge. Te so dobra mešanica med uganko, bojem in reševanjem problemov, na koncu katerih pride do zapleta, ki ga je potrebno preživeti. Zvezda je bil Krunk, ki je s pomočjo svoje orkovske krvi ostal pri zavesti ter posekal nasprotnike. Njegov uspeh mu je prinesel slavo in je bil z grupo Pathfinderjev poslan v azijsko deželo Tian Xin, kjer so ptičji ljudje napadali vas. Po nekaj dneh priprav in urjenja kmetov je prišlo do obleganja, ki smo ga uspešno odvrnili. Sicer nam je preglavice delal Owelbear, ki so ga ptičji spustili v palisado, vendar proti veliki sekiri in velikemu meču ni bil kos.

Seveda je potrebno posebej omeniti našega Rogua v tej avanturi, saj je zmikavta igrala 10-letna hčerka našega Mojstra igre, ki je odlično odstranjevala ptičjo nesnago s svojimi noži. Tako je Angus opral svoje ime, in napol orkovski Krunk prišel do svoje slave. Moram priznati, da od konvencije nisem videl kaj dosti, razen stojnic in malo morje našemljenih v Jediye, Stormtrooperje, viteze, zombije in v druge fantazijske like, saj smo večino časa preživeli na avanturah.

Zelo zadovoljni in z lepimi spomini smo se vrnili nazaj v Maribor. Ob tem smo nergali zakaj nimamo česa tako zabavnega v Sloveniji.

Igričarsko omizje med »strateškim posvetom«. / foto ANI

GOH (ČASTNI GOSTJE)

Pripravil Bojan Ekselenski

SF&F kraljica #05 - Še druga steampunk kraljica v »objemu« Bojana Ekselenskega. / foto ANI

GOH izhaja iz angleške besedne zveze Guest Of Honor in pomeni častni gost. Na letošnjem Eurocon 2012 Zagreb so bili častni gostje Timothy Thomas "Tim" Powers (Buffalo, New York, 1952) ameriški pisatelj SF&F; Dmitri Aleksejevič Glukhovski (Moskva, 1979.), ruski novinar in pisatelj; Darko Macan (Zagreb, 1966.), hrvaški pisatelj, urednik in ilustrator; Charles David George "Charlie" Stross (Leeds, 1964.), britanski pisatelj »trde« ZF; in Cheryl Morgan, ki je lastnica založb in predsednica raznih društev.

Tim Powers

Ameriški književnik Tim Powers je eden najbolj znani svetovnih avtorjev nam ljubih žanrov. Njegova poslastica so realni zgodovinski dogodki, v katere na slasten način vpelje nadnaravne elemente. Široki publiki v Sloveniji je njegova najbolj znana povest **On Stranger Tides** (1987), ki je bila adaptirana v nizu filmov **Pirati s Karibov**. Največjo mednarodno slavo je požel gotovo z nagrajenim romanom **Anubisova vrata** (1983). Napisal je več romanov, zbirk zgodb in drugih del. Prejel je tudi veliko prestižnih nagrad.

Rodil se je v Buffalu, New York leta 1952. Angleško književnost je doštudiral na univerzi Cal State Fullerton, kjer se je srečal z Jamesom Blaylockom in K.W. Jeterom, s katerima je ostal prijatelj in z njima občasno sodeluje. Z Jamesom Blaylockom predava na visoki šoli za umetnost, kjer se poleg bodočih plesalcev, glasbenikov in igralcev veččin učijo tudi pisatelji. Ja, to je Amerika.

Bibliografija

Romani: *The Skies Discrowned* (1976), *An Epitaph in Rust* (1976), *The Drawing of the Dark* (1979), *The Anubis Gates* (1983), *Dinner at Deviant's Palace* (1985), *On Stranger Tides* (1987), *The Stress of Her Regard* (1989), *Last Call* (1992), *Expiration Date* (1995), *Earthquake Weather* (1997), *Declare* (2001), *Powers of Two* (2004), *Three Days to Never* (2006), *Hide Me Among the Graves or Blood Between Us* (2012).

Zbirke zgodb: *Night Moves and Other Stories* (2000), *On Pirates* (2001), *The Devils in the Details* (2003), *Strange Itineraries* (2005) in drugo.

Nagrade

1984: Philip K. Dick za roman *The Anubis Gates*; 1986: Philip K. Dick za roman *Dinner at Deviant's Palace*; 1990: Mythopoetic Fantasy Award za roman *The Stress of Her Regard*, 1993: World Fantasy Award za roman *Last Call*; 1993: Locus za najboljši fantasy roman *Last Call*; 1996: Locus za najboljši horror/dark fantasy roman *Expiration Date*; 1998: Nagrada Locus za najboljši fantasy roman *Earthquake Weather*; 2001: World Fantasy Award za roman *Declare*.

Častni gostje na EUROCON 2012 Zagreb: Dimitrij Aleksejevič Glukhovski, Tim Powers, Cheryl Morgan (s svojim ligenjčkom) in Charlie Stross. / foto ANI

Charlie Stross

Charlie Stross se je rodil kot Charles David George Stross 18. 10. 1964 v Leedsu, Veliki Britaniji. Diplomiral je iz farmacije in računalništva. Objavlja od leta 1987 in njegov talent je bil hitro odkrit. Že s prvim romanom **Singularity Sky** iz leta 2003 je bil nominiran za nagrado Hugo, kot najboljši roman. Njegova fikcija sodi v zvrst »trde« znanstvene fantastike in tudi space opero. Ni se pa ves čas udinjal zgolj kot pisec nam ljubih žanrov. Med leti 1994 in 2004 je bil pisec za računalniško revijo Computer Shopper. Preden je začel pisati ZF, pa se je zabaval z igranjem vlog, saj je pisal v White Dwarf magazinu. Njegova prva zgodba **The Boy** je bila objavljena v Interzoni. Njegove zbirke zgodb in romani so bili obilno nominirani za najprestižnejše to-sortne nagrade (Hugo, Nebula). Trenutno je profesionalni pisatelj.

Bibliografija

Samostojne novele in romani: Scratch Monkey (1993/2011); Accelerando (2005); Glasshouse (2006); Eschaton serija - Singularity Sky (2003), Iron Sunrise (2004); The Laundry Files serija - The Atrocity Archives (2004, vsebuje posebno kratko zgodbo The Concrete Jungle, 2005 Hugo Awards za najboljšo novelo); The Jennifer Morgue (2006, vsebuje posebno zgodbo Pimpf); Down on the Farm (2008); Overtime (2009), The Fuller Memorandum (2010), The Apocalypse Codex (2012); Merchant Princes serija - The Family Trade (2004), The Hidden Family (2005), The Clan Corporate (2006), The Merchants' War (2007), The Revolution Business (2009), The Trade of Queens (2010); Halting State serija - Halting State (2007), Rule 34 (2011); Saturn's Children series, Stross's space opera series in drugo.

Zbirke: Toast-A Con Report (1998), Extracts from the Club Diary (1998), Ship of Fools (1998), Dechlorinating the Moderator (1998), Lobsters (2001, nominacija 2002

Vilinski »pastir« izvablja čarobne zvoke iz piščali. / foto BE

SF&F kraljica #06 - Anime »pink« kraljica / foto ANI

Hugo Awards), *A Colder War* (2000) "Antibodies" (Interzone 157, July 2000), *Bear Trap* (2000), *MAXOS* (2005), *Trunk and Disorderly* (2007), *Down on the Farm* (2008) in drugo.

Dimitrij Aleksejevič Glukhovski

Dmitrij Alekseevich Glukhovski (Moskva, 1979), ruski novinar in pisatelj, je diplomiral iz novinarstva in mednarodnih odnosov v Jeruzalemu. Kot novinar obiskalo skoraj ves svet in je bil prvi novinar, ki je poročal v živo iz severnega tečaja. Imel je komaj 19 let, ko je objavil prvo zgodbo. Pravo popularnost je dosegel z romanom **Metro 2033**, ki smo ga letos dobili tudi v slovenščini pri Založbi Sanje. Ta roman ima zanimivo zgodovino. Leta 2002 ga je začel po poglavjih objavljati na spletu in bralci so lahko dajali pripombe in popravke. To je bil silno zanimiv internetni eksperiment, zgodovini postal uspešnica. Kmalu je bil preveden v več kottrideset jezikov, kar ga uvršča med uspešnejše avtorje.

Dimitri je presekalo popolno globalno vladavino anglosaksonskih avtorjev. V letu 2007 je na Euroconu v Kopenhagnu je prejel prestižno nagrado ESFS Encouragement award (enako nagrado je na letošnjem Euroconu dobil tudi naš Aleš Oblak). Nekaj let je bil roman *Metro 2033* predloga zelo priljubljene FPS računalniške Xbox igre.

Dmitrij je nadaljeval prakso objavljanja na spletu in leta 2007 so lahko bralci uživali v romanu **Somrak**, a leta 2009 je več kot milijon bralcev preberalo **Metro 2034**, ki se dogaja eno leto po dogodkih v *Metro 2033*. Ne glede na brezplačne spletne objave, je bil *Metro 2034* v letu papirnate izdaje najbolj prodajan roman v Rusiji.

Glukhovski je iz romana *Metro 2034* želel narediti umetniški projekt. Povabil je znanega ruskega avtorja elektronske glasbe Dolphina, ki je pripravil sestavil izvirno glasbo. Slikar Anton Gretchko je naslikal oljne slike za likovno galerijo. Poleg ZF romana je avtor satiričnih zgodb z naslovom **Zgodbe iz domovine**, kjer kritično obravnava sedanjo Rusijo. Dimitrij se trenutno pogaja s Hollywoodom glede prodaje pravice za film *Metro 2033*.

Zanimiv je tudi mednarodni projekt, s katerim želi spodbuditi avtorje širom sveta, da bi v domačem jeziku spisali zgodbe, ki se dogajajo v njihovih okoljih v svetu *Metro 2033*. Tu ne gre za fanfiction, temveč za avtorsko delo z Dimitrijevo podporo.

Bibliografija

Tales of the Motherland / Рассказы о Родине (2010), *Metro 2034 / Метро 2034* (2009), *Fly (Лyeti/Лети)* (2008), *A Cold Spell / Похолодание* (2008), *Panspermia / Панспермия* (2008), *Before and After* (2008), *Eh how much? / Чё почём* (2008), *It's Getting Darker / Сумерки* (2007), *The end of the Road / Конец дороги* (2006), *Metro 2033 / Метро 2033* (2005), *Infinita Tristessa* (2005), *Night / Ночь, Astrel* (1999), *Stories about animals / Рассказы о животных* (1999) *The Case at the Zoo / Случай в зоопарке* (1998), *Eight Minutes /*

Восемь минут (1998), Night /Ночь (1998), When you're alone... / Когда ты один... (1998), The Story of One Dog / История одной собаки (1998).

Nagrade

2007: ESFS Encouragement award za Metro 2033

Darko Macan

Darko Macan (New York, 1966) je pisatelj, hrvaški, urednik in ilustrator. Diplomiral je iz zgodovine in arheologije 1994 v Zagrebu. Stripe riše in piše od svojega osmega leta. Na žalost nobeno od teh zgodnjih del ni objavljeno. Njegova dela lahko sledimo od 1980 dalje. Njegova strast do stripov se kaže v njegovi disertaciji z naslovom *Hrvaški strip: 1945.- 54.*

Macan je delal na številnih stripih, esejih in znanstveno fantastičnih in fantazijskih delih, večinoma v hrvaščini. Pod psevdonimom **Cecile Quintal** je pisal eseje o stripih. Leta 1993 se je prebil na zahteven ameriški trg s soavtorjem Edvinom Biukovićem. Skupna dela so bila poslana v obravnavo založniku Dark Horse Comics. Pisal je tudi za Vertigo, Marvel Comics in Comics Disney. Dvakrat je bil nominiran za prestižno nagrado Eisner.

Napisal je okoli sedemdeset ZFF zgodb, dva znanstvenofantastična romana in šest knjig za otroke. Ta hip je glavni urednik revije Q-strip, uredil je devet letnih zbirk hrvaške ZF. Zadnjih pet let vodi »Macanovu fantastično (m)učilnico«, delavnico pisanja v prostorih Sfere.

Bibliografija

SF proza: *Ona koju vole bogovi*, roman (1998), *Koža boje masline*, roman (2000, nagrada SFERA), *Teksas Kid /i još neka moja braća/*, (2003), *42 / Čitaj i daj dalje*, (2009, nagrada Artefakt).

Knjige o ZF-ju: *Macan čita! /obdukcija SF-žanra u Hrvata/* (2007).

Knjige za otroke in mladino: *Knjige lažu!* (1997, nagrada Grigor Vitez), *Pavo protiv Pave* (2002, nagrada SFERA), *Žuta minuta - rock'n'roll bajka* (2005, nagrada Grigor Vitez), *Dlakovuk* (2007, nagrada SFERA), *Jadnorog* (2008), *Pampiri* (2009), *Djed Mrz* (2011).

Stripi: *Citati* (z Edvinom Biukovićem, 1993, 2000), *Strossmayer* (z Radovanom Devličem im Dušanom Gačićem, 1993), *Grendel Tales - Devils and Deaths* (z Edvinom Biukovićem, 1996), *Star Wars - X-Wing: The Phantom Affair* (z Michaelom Stackpolejem in Edvinom Biukovićem, 1997) in drugi stripi iz serije *Star Wars*, *Tarzan - Carson of Venus* (1999), *Hellblazer #144-145* (2000), *Weird War Tales* (2000), *Komarac - Prop'o plan* (s Štefom Bartolićem, 2001) *La Bette Noire #1-5* (z Milanom Jovanovićem, 2002), *Mister Mačak* (z Robertom Solanovićem i Tihomirom Tikulinom; 2002), *Mister Mačak protiv zvjezdanog roja* (z Robertom Solanovićem, Bookglobe, 2005), serija stripov *Borovnica*, *Pirati - cio svijet na internet!* (2007), *Kolumbo* (2007), *Martina Mjesec* (z Goranom Sudžukom, 2007), *Mišo - štakori trče počasni krug!* (2008), *Sergej - stare priče* (2008), *Dnevniq* (2009), *Qreten* (2010), *Sergej strip 00-11* (2010) in mnoge druge.

SF&F kraljica #07 - Kraljica-beračica / foto BE

Darko Macan, hrvaški SF pisatelj, urednik, ilustrator, risar stripov / foto BE

Nagrade

1994: Nagrada SFERA za najboljšo zgodbo Mihovil Škotska Snježnica; 1995: Nagrada SFERA za najboljšo kratko zgodbo Pročitaj i daj dalje; 1995: Dve nagradi Salona stripa Vinkovci za najboljši strip-scenarij Strossmayer – sve za vjeru i domovinu; 1997: Nagrada Grigor Vitez za najboljši otroški roman Knjige lažu; 2001: Nagrada SFERA za najboljši roman Koža boje masline; 2003: Nagrada SFERA za najboljši otroški roman Pavo protiv Pave, 2005: Nagrada Grigor Vitez za najboljši otroški roman Žuta minuta: rock'n'roll bajka; 2008: Nagrada SFERA za najboljši otroški roman Dlakovuk, 2010: Nagrada Artefakt (nagrada publike za najbolje delo, objavljeno leta 2009) za zbirko 42 / Čitaj i šalji dalje.

Cherly Morgan

Cherly Morgan sicer ni avtorica, čeprav morebiti tudi kaj napiše, temveč je vse drugo, kar potrebujejo avtorji. Cheryl Morgan je zelo impresivna oseba v krogih znanstvene fantastike. Poleg tega, da je urednica in kritičarka ZF literature, je tudi strastni knjižni molj. Ukvarja se s spletnim oblikovanjem, novinarstvom in ekonomijo natečajnih tržišč električne energije.

Cheryl je trenutno direktorica fundacije BristolCon,, lastnica založb Wizard's Tower Press in knjigarne Wizard's Tower Bookstore, urednica spletne revije Salon Futura, ustanoviteljica in predsednica Science fiction & Fantasy Translation Awards, predsednica San Francisco Science Fiction conventions, Inc. Poleg vsega je tudi članica organizacije: Science Fiction Research Association, in International Association for the Fantastic in the Arts.

Že zgodnejši strokovni dosežki in interesi so prav tako impresivni. Nekaj časa je bila urednica in založnica spletne revije Emerald City (v tem času je revija osvojil prestižno nagrado Hugo) in predstavnica Fundacije za spekulativno književnost. To še ni vse ...

Sodelovala je pri organizaciji Worldconu v Glasgowu leta 2005, nadalje je ustanoviteljica in urednica informativne spletne strani Science Fiction Awards Watch, ki spremlja žanrske nagrade. Poleg tega je bila site manager in član marketinškega odbora za nagrado Hugo, vodja za odnose z javnostjo konvencije World fantasy Convention leta 2009 v San Jose, urednica za esejistiko in publicistiko v reviji Clarkesworld Magazine. Cheryl je prav tako prispevala k zbirki Arthur C. Clarke nagrado: A Critical Anthology (2006.).

Nagrade:

2004: nagrada Hugo za najboljši fanzin Emerald City; 2009: nagrada Hugo za najboljšega fanovskega pisca; 2010: nagrada Hugo za najboljši polprofesionalni magazin Clarkesworld Magazine; 2011: nagrada Hugo za najboljši polprofesionalni magazin Clarkesworld Magazine.

ZF&F kraljica #08 - Gusarska kraljica; Špela iz Slovenije / foto BE

ZF&F kraljica #09 - »Kraljica predsednica« društva SFERA Zagreb, Petra Bulić je bila vedno nasmejana in verjetno je bila večkrat klonirana, saj je bila prisotna vsepovsod. / foto ANI

CON-TRIVIA

Pripravil Andrej Ivanuša

ZF&F kraljica #10 - Še tretja steampunk kraljica, vendar tokrat kot posebna gostja iz Avstralije, /foto ANI

»Zahodno-slovanska« delegacija : Scarlett "Darth Zira" Rauschgoldová (Češka), Bojan Ekselenski (Slovenija) in Oleg Hnilica (Češka), »maskota« na več konvencijah, saj brez njega že 10-let ni minila nobena. /foto ANI

Pri pripravi konvencije je sodelovalo veliko društev iz Hrvaške. Glavni organizator je bilo društvo Sfera iz Zagreba, ki je bilo ustanovljeno leta 1976. Društvo podeljuje žanrsko nagrado SFERA in nagrado za otroke SFERICA. Letno izdajo knjigo s kratkimi zgodbami in doslej je izšlo že več kakor 20 naslovov.

Iz Reke je prišlo društvo 3.zmaj, ustanovljeno leta 2003. To organizira RIKON in izdaja fanzin Eridan. NA stojnici so se predstavili člani Društva ljubiteljev Zvezdnih stez U.S.S. CROATIA. S Svojim delom so pričeli leta 2000. Njihova miza se je šibila pod težo natančno in dovršeno izdelanih modelov vesoljskih ladij iz njim ljube ZF serije. Ob tem so bili člani obvezno oblečeni v dvo-barvne uniforme federacijske vojske in z ustreznimi čini na prsih. Pridružili so se jim še člani iz MOS CROATIA SPACEPORT, ki pa so navdušenci nad serijo Star Wars in sodijo mednarodno družino JEDI COUNCIL MEETING. Sem sodi še manjše društvo STARBASE CANTINA.

Društvo OGNJENI MAČ se ukvarja s promoviranjem LARP in je tudi iz Zagreba. Tukaj smo lahko videli meče, ščite, oklepe, buzdovane, helearde in še drugo orožarstvo, ki sodi v srednji vek. Ob stojnici so večkrat prikazali mečevanje in druge srednjeveške »aktivnosti«. V to družbo sodijo še člani RED SREBRNOG ZMAJA, ki so svoje društvo ustanovili leta 2002. Njihova naloga je ukvarjanje s starimi običaji, religijami in se ukvarjajo z izdelavo starih srednjeveških replik od oblačil do pohištva. Ob njih so še igričarji, ki se združujejo v Društvo za igranje namiznih iger IGRANJE.

Jasno, tudi Tolkien ima svoje društvo. Imenuje se ALMARENKA DRUŽINA. Na konvenciji so se predstavili z lepo izdelanimi plakati zapisanimi v vilinščini in tengwar pisavi. Vsakemu so brez težav določili njegovo vilinsko ime na podlagi človeškega.

Iz Pazina je prišlo društvo ALBUS, ki je bilo ustanovljeno leta 2003 in je odličen organizator ISTRAKON srečanja. Ob tem imajo še posebne literarne večere, kjer se bereta fantazija in znanstvena fantastika. Nekaj »čarobno čudežnega« za običajno slovensko uho! Na istrskem koncu je še društvo KULTURNI FRONT, ki v Opatiji organizira Liburnicon. Letošnji bo že sedmi po vrsti.

Jasno je, da je hrvaški fandom eden izmed petih največjih na stari celini, a lahko bi rekli, da še širše. Na sami konvenciji se je v štirih dneh zvrstilo več kakor 5.000 obiskovalcev na več kakor 100 dogodkih.

Predstavile so se štiri domače založbe, ki imajo bogat založniški program knjig spekulativnih umetnosti. Spoznali so, da je moč tudi z »neliteraturo« dobro zaslužiti. Nasprotno od nas.

TEA PEĆNIK IN BEEBIT

Pripravil Bojan ekselenski

Našli smo jo na Eurokonu. Na vogalu iz enega hodnika v drugega. Veselo, barvno in pisano.

Tea Pećnik je mlada arhitektka, ki je dobila navdih za svoje delo v spominu iz otroštva. Z misijo, da izvabi nasmeh na obraze ljudi, je začela izdelovati nenavadno zbirko 8-bit nakita in drobnarij, ki v vas obudijo otroške občutke, ko ta ostane po dolgem dnevu igranja igre brez baterij na svojem Game Boyu. Večina vas je bila v svojih mlajših dneh zagotovo navdušena nad priljubljenimi igerami kot so Super Mario, Zelda, Space Invaders in Pacman. Vsi imamo radi filme Star Wars, Spiderman, Batman ...

Vse naštetu, še posebej grafični motivi 8-bitnih igralnih konzol, je Tei služilo za navdih pri izdelavi "izpikseliziranega" plastičnega nakita in raznih malih stvari za dom, na primer foto okvirji, magneti, podstavki za kozarce, cvetje, itd. in vsemu temu je ime BeeBit.

Tea sedaj pogosto igra in proizvaja 8-bitnega kultnega Super Maria in njegovega dinozaverčka Yoshija (ogrlice), mesojede rastline, ki jih mora Mario preskočiti (okraski), gobe, ki rastejo, ko jih ulovi (ogrlice, obeski za vzvratno ogledalo, ključi, ...) in »Question boxe«, iz katerih zbira kovance (denarnice, posodice za pisala), komunikatorje iz Star Treka (broške) in posebne Tetrisove izdelke (uhani) ...

Recept je silno preprost, 1 pixel = 1 kroglica. Teja tako v resnični svet prinaša virtualne like, da bodo lahko našli pot okoli vratu, na lasje, pod kavno skodelico ... izbire ne manjka, kot tudi ne spominov, ki jih želite obuditi.

Igranje z besedami "bodi bit" ali "BeeBit" je kot logo-tip postal 8-bitna čebelica, ki prinaša novice o veselem nakitu. Vse o BeeBit in fotogalerija je na voljo na Facebooku: <http://www.facebook.com/bee8bit>

EUROPEAN SF SOCIETY

Pripravil Andrej Ivanuša

Standardni imperialni vojak iz filmov serije Star Wars s »podmladkom«.

Spodaj: Javljanje »v živo na internet«. / vse foto ANI

European Science Fiction Society (ESFS) ali Evropsko znanstveno-fantastično društvo je mednarodna organizacija, ki združuje profesionalce in ljubitelje znanstvene fantastike in fantazije (ZF&F). Njena naloga je promocijo svetovne ZF&F v Evropi in evropske ZF&F po vsem svetu.

Ustanovljena je bila na prvi evropski ZF&F konvenciji imenovani EUROCON v Trstu, Italija, leta 1972. Od takrat se srečanja organizirajo vsaj na vsaki dve leti, čeprav se trudijo, da bi bila srečanja letna. Ob tem se razpišejo, nominirajo in podelijo evropske ZF&F nagrade (European SF Awards).

Do naslednjega srečanja leta 2013 v Kijevu v Ukrajini vodi organizacijo upravni odbor, ki je bil izvoljen leta 2010 v Cieszynu na Poljskem. Sestavljajo ga predsednik David Lally (Irska), podpredsednik Roberto Quaglia (Italija), tajnica Bridget Wilkinson (Anglija) in zakladnik Piotr Cholewa (Poljska).

Kot je že bilo rečeno, je EUROCON letno srečanje profesionalcev in ljubiteljev ZF&F iz Evrope. Doslej so srečanja gostili: 1972 - Trst (Italija); 1974 - Grenoble (Francija); 1976 - Poznan (Poljska); 1978 - Bruselj (Belgija); 1980 - Stresa (Italija); 1982 - Mönchengladbach (Zahodna Nemčija); **1983 - Ljubljana (Jugoslavija)**; 1984 - Brighton (Velika Britanija); 1986 - Zagreb (Jugoslavija); 1987 - Montpellier (Francija); 1988 - Budimpešta (Madžarska), 1989 - San Marino (San Marino); 1990 - Fayence (Francija); 1991 - Kraków (Poljska); 1992 - Freudenstadt (Nemčija); 1993 - Saint Helier, (Jersey, V. Britanija); 1994 - Temišvar (Romunija); 1995 - Glasgow, (Škotska); 1996 - Vilnius (Litva); 1997 - Dublin (Irska); 1999 - Dortmund (Nemčija); 2000 - Gdansk (Poljska); 2001 - Capidava (Romunija); 2002 - Chotebor, (Češka); 2003 - Turku (Finska); 2004 - Plovdiv (Bolgarija); 2005 - Glasgow (Škotska); 2006 - Kijev (Ukrajina); 2007 - Kopenhagen (Danska); 2008 - Moskva (Rusija); 2009 - Fiuggi (Italija); 2010 - skupno Cieszyn (Poljska) in Český Těšín (Češka); 2011 - Stockholm (Švedska) in 2012 - Zagreb (Hrvaška).

Predvideni sta dve srečanja v naprej in sicer 2013 - Kijev (Ukrajina) in 2014 - Dublin (Irska).

Ob tem se ESFS pri organizaciji EUROCON srečanj včasih spopade z nepremostljivimi težavami. Leta 1985 bi moralo biti srečanje v Rigi (takrat še Sovjetska zveza, danes Latvija), a so ga odpovedali češ, da je neprimerno za komunizem. Leta 1992 je bilo srečanje predvideno v Zagrebu (Hrvaška), a je odpadlo zaradi državljanske vojne ob razpadu Jugoslavije. Leta 1998 pa se nikakor niso mogli dogovoriti za organizacijo srečanja, vendar je Zagreb (Hrvaška) uspel pripraviti vsaj delovno srečanje ESFS. Seveda ni nobene garancije, da se tudi v bodoče ne bo kaj podobnega zgodilo.

FOTO-SESION

Pripravili Andrej Ivanuša, Bojan Ekselenski, Markus Bayr

Zgoraj: Bili smo ogroženi s strani alienskih kraljic iz »vesolja Star Wars«. / foto ANI

Zgoraj desno: Mali jedi aprentice (vajenec). / foto BE

Sredina levo: Pogled na hodnik s stojnicami. / foto: Markus Bayr (Avstrija)

Sredina desno: Star Trek fans - skupinska fotografija avstrijskih in hrvaških navdušencev / foto: Markus Bayr (Avstrija)

Spodaj: Fantazijsko ustvarjanje šolarjev zagrebških osnovnih šol, ki so se potegovali za nagrade »sferice«. / foto ANI

TIM POWERS

Spraševal Bojan Ekselenski
Prevod iz slovenščine v angleščino in nazaj Martin Vavpotič

Timothy Thomas "Tim" Powers (rojen 29. februarja 1952, v Buffalo, New York) je avtor ameriške znanstvene fantastike in fantazije. Dvakrat je osvojil nagrado World Fantasy Award za dvoje kritičnih in odmevnih romanov **Last Call** in **Declare**. Njegov roman iz leta 1988 **On Stranger Tides** je osnova za scenarij četrtega filma **Pirati s Karibov**.

Njegove romane označujejo kot »zaupno, skrito zgodovino«, saj dejansko uporablja aktualne in zgodovinsko dokumentirane dogodke ter znane osebe. Vendar jih prikaže na drugačen način, kjer okultni in nadnaravni elementi močno vplivajo na njihovo motivacijo in dejavnost. Pravzaprav se strogo drži določenih zgodovinskih dejstev. Določeno tematiko obširno in temeljito preučil in na tej osnovi razvije linijo zgodbe, v kateri zapolni vse vrzeli, neskladja in nenavadne podatke na katere naleti pri raziskovanju. Za roman **Declare**, ki je dobil nagrado leta 2000, je Powers dejal:

»Postavil sem železno pravilo, da nikakor ne smem spremeniti ali ne upoštevati ugotovljenih zgodovinskih dejstev, da ne smem niti preurediti zaporedja dogodkov v koledarju. A potem sem poskusil ugotoviti katera nezabeležena dejstva bi jih lahko ustvarila, oz. pojasnila.«

EKSKLUZIVNI INTERVJU ZA JAŠUBEG EN JERED

• Najprej uvodno podvprašanje! Kako ste pretolkli vse te časovne tokove od Hrvaške do Kalifornije?

Oh, ni bilo tako hudo! Čas na letalu bolj ali manj ne obstaja in ko stopiš ven, se razgledaš, ugotoviš, kateri lokalni čas je in se prilagodiš.

• Zdaj pa zares. Kaj je težje napisati – kratko zgodbo ali obširen roman?

No, roman je težji, ker je treba imeti toliko več reči pod nadzorom. Delaš na mikro nivoju, scena za sceno, vendar moraš redno stopiti stran, pogledati od daleč in delati na makro nivoju, se prepričati, da gre celoten napredek knjige v pravo smer. Jaz lahko živim v romanu, za več let! Kratka zgodba je bolj podobna triku s kartami, ki ga pokažeš pri jedilni mizi – zavahaš rokave, premešaš karte, poskrbiš, da se posebna karta pojavi v žepu koga, potem pa karte pospraviš in nadaljuješ z večerjo. Vendar imam občutek, da pri načrtovanju kratke zgodbe ni toliko manj dela kot pri načrtovanju romana. Zato osebno raje delam na romanih kot na kratkih zgodbah – glede na količino vložnega dela v načrtovanju in orisovanju je čas bolj porabljen na romanu.

• Kako gre vaš ustvarjalni proces? Idejo najprej grobo preselite v škrate elektrone in potem zgodbo zglancate ali gre pri vas kako drugače?

Najprej ustvarim obsežne zapiske in poskušam ugotoviti, katere reči bi bile dobre v zgodbi – scene, kosi dialoga, zanimivi konflikti in liki – in kakšen plot bi zaočkrožil vse te reči; potem napišem zelo podroben oris, ki v idealnem primeru pokrije vse scene. Na tem koraku začnem pisati in moji prvi drafti so ponavadi precej grobi in nenavadni, zato zgodbo sproti pilim, dvakrat ali trikrat pa grem nazaj na začetek in izpilim celotno stvar. Ko končam, vse skupaj vsaj še enkrat preberem, da najdem in popravim napake, ki jih prej nisem. Po tem ponavadi ne vidim več nobenih napak, zato delo pošljem uredniku.

• Kako ocenjujete poplavo zaljubljenih vampirjev? Je tudi v Ameriki to eden od trendov?

V resnici se ne trudim, da bi ostal na tekočem z vsem tem! Očitno so zelo popularni v Združenih državah, čeprav si mislim, da jih bodo kmalu zamenjali s kakšnim drugim trendom. Sem pa mnenja, da vsi ti romantični vampirji naredijo celo staro strašljivo moč vampirskih zgodb precej smešno – vsi ti novi vampirji so pač samo uresničitev sanj idealiziranega romantična fanta!

• Kaj počnete, ko ne pišete?

Mislim, da v glavnem berem. In predavam enkrat na teden na »visoki šoli umetnosti«, kjer se vsi študenti šolajo za profesionalne umetnike ali plesalce ali glasbenike – ali pisatelje. Tudi James Blaylock poučuje tam in skupaj poskušava študentom povedati vse, kar veva o pisanju in izdajanju!

Prvi večer na EUROCON 2012 ZAGREB
Od leve: Andrej Ivanuša, Tim Powers in Bojan Ekselenski

Davorin Horak, urednik revije SIRIUS B iz Zagreba in Tim Powers se »psihološko« pripravljata na rezanje torte za prvi rojstni dan nove hrvaške ZF revije. /foto BE

Tim Powers s svojo »flačko«, ki je ne izpustil iz rok ves čas konvencije. foto BE

• **Koliko časa tedensko porabite za pisanje? Kako se je to spremenilo skozi leta?**

Ko pišem – kadar ne raziskujem ali načrtujem – poskušam porabiti dvajset ur na teden s pisanjem. To je štiri ure na dan, brez vikendov. Predstavljam si, da se je ta številka zmanjšala z leti – včasih vikendi niso bili prosti!

• **Če bi Anubisova vrata želeli spraviti v film, koga bi želeli za režiserja in scenarista?**

Bojim se, da sem na tekočem z zelo malo režiserji in z nobenim scenaristom. Zadovoljen bi bil z vsakim.

• **Ste zadovoljni s filmsko izvedbo vaše zgodbe *On strange tides* (Z neznanimi tokovi)?**

Seveda – sicer ni imela nič skupnega z mojo knjigo, pa saj ni mogla, ker je bil to četrti film v seriji (Pirati s Karibov). Ni bil slab film in moje ime se je opazno pojavilo v odjavni špici filma, zato menim, da se je kar dobro izšlo. Tudi če bi se kdo spravil posnet film neposredno po kateri od mojih knjigi – ne kot del trajajoče celote, kot je bil ta – me ne bi skrbelo, da film sledi knjigi. Filmi in knjige so tako drugačen medij, da je pretvarjanje iz enega v drugega naporno in zahteva velikanske spremembe.

• **Tudi sam sem avtor, zato me zanimajo čisto pisateljske stvari. Kakšen je v Ameriki odnos založb do avtorjev?**

Mislim, da je odnos kar dober. Vsaj na področju znanstvene fantastike in fantazije morajo založniki zadovoljiti veliko in zahtevno občinstvo, zato morajo biti pripravljeni, da novi pisatelji zapolnijo njihove sezname. In razne tožbe skozi leta so prisilile založnike, da so postali zelo pošteni, kar te tiče plačil!

• **Slovenija je tako majhna, da lahko pisatelje spekulativne fikcije naštejemo na prste obeh rok, in večina nas ne živi v istem kraju. Kako pomembna je po vašem mnenju družba drugih pisateljev?**

Mislim, da ni tako zelo pomembna. Pisanje je precej samotarska dejavnost in bralec, na katerega je treba nujno narediti vtis, je urednik. Saj je zabavno družiti se z ostalimi pisatelji in marsikaj se da naučiti iz izmenjevanja zapiskov in izkušenj, vendar za to lahko poskrbi internet – včasih lahko druženje s pisatelji zniža človekovo produktivnost, ker začnemo pisati zato, da osrečimo drug drugega, ali pa porabimo ves čas s čvekanjem preko piva!

• **Kaj in kako vpliva na založbo, da se odloči za določenega avtorja?**

V glavnem velja pravilo »Menimo, da se bo ta knjiga prodajala dovolj dobro, da bo upravičila stroške, s katerimi jo bomo izdali?« Možnosti so boljše za izkušenega pisatelja – »Njegove prejšnje knjige so se dobro prodale, tudi ta se verjetno bo,« vendar založniki ne morejo živeti samo na ustaljenih pisateljih. Ves čas morajo iskati nove, zato tudi gledajo rokopise neznanih pisateljev!

• **Poznate v ZDA kakšno državno podporo knjižni produkciji?**

Ne bi vedel zanje. Pri nas velja politika »plavaj ali potoni«. Upaš, da obstajajo nove generacije bralcev in upaš, da bodo tvoje knjige našle dovolj bralcev, da bodo knjige komercialno profitne!

• **Nekje sem prebral, da v zgodovinske dogodke, podprte z zgodovinskimi liki, vnesete nadnaravne elemente, ki potem peljejo zgodbo v spekulativno fikcijo. Kako gledate na to?**

tivno smer. Kakšna sporočila bralcu se skrivajo v takšnih literarnih akcijah?

Ne, jaz samo iščem situacije, ki omogočajo veliko priložnosti za zanimive in napete zgodbe. Predstavljam si, da bi psiholog na osnovi situacij, ki se meni zdijo zanimive, lahko trianguliral sliko moje osebnosti, a to ni nekaj, kar delam načrtno.

• Ravno zdaj v naših kinodvoranah straši črnohumoren SF film Iron Sky. V njem so leta 1944 Nemci pobegnili na Luno in zdaj z letečimi krožniki "prihajajo v miru" na Zemljo. Ste se kdaj poigrali z alternativno zgodovino?

Ne, jaz se držim resnične zgodovine. Trudim se, da bralca prepričam, da bere resnično zgodbo, zato se skrbno držim ustaljene zgodovine. Utegnil bi napisati alternativno zgodovino če bi bila – kot je bila Mož v visokem gradu of Philipa K. Dicka – v resnici odlomljen fragment resničnega sveta.

• V čem se po vašem mnenju ločita ameriška in evropska ZF&F?

Po resnici povedano nisem dovolj prebral ne ene ne druge, da bi lahko rekel.

• Zakaj je znanstvena fantastika vse manj zanimiva, a v ospredju so že nekaj časa fantazije?

Kot pisatelj fantazije, me to sploh ne moti, kot bralcu pa mi to ne diši. Obstaja prav posebno razburjenje, ki ti ga lahko da samo precej trda znanstvena fantastika in želim si, da bi obstajalo več zgodb s takšnim prijemom.

• In še vprašanje, ki ga postavim vsakomur.) Kako bi sporočilo Anubisovih vrat strnili v en stavek?

Učejak iz 20. stoletja se znajde v nadnaravnem boju z starodavnimi egipčanskimi čarodeji v Londonu 19. stoletja.

Hvala za vašo pozornost. Želim vam še obilo uspehov pri vašem ustvarjanju.

Še zadnja skupinska slika na EUROCONU - najbolj vztrajni organizatorji in ZF&F navdušenci vseh generacij. /foto ANI

BOJNA LADJA

BATTLESHIP

Za vas gledal Bojan Ekselenski

Podatki o filmu

Battleship Delta Productions, Bluegrass Films, Film 44
18. maj 2012
Dolžina: 131 minut
PG-13

Režiser:

Peter Berg

Scenarista:

Erich Hoeber, Jon Hoeber

Igralci:

Alexander Skarsgård, Brooklyn Decker, Liam Neeson, idr.

Kratek opis

Flota vesoljskih ladij je prisiljena v bitko z močno armado iz globokega vesolja. Spoznati mora sovražnika in najti njegovo šibko točko.

Bojna ladja je film, spisano po licenci še ene Hasbro igrače, tokrat znamenitega Potapljanja ladjic. Da, ravno taisto igrico, ki se je še spominimo stari prdci, ko smo na list karo papirja (saj veste, to je snov, pridelana iz celuloze) risali pravokotnike, ki so ponazarjali ladje. Film po tako banalni igri? Verjeli ali ne, kravatarske domisljice so včasih resnično neverjetne. Njihov nagon za molžo licenc je veličasten. Ko bi premogli še toliko zdrave mere dobrega okusa ... a svinja sanja koruzo.

Posvetimo se torej naši bojni ladji. Film je nastal z ogromnim proračunom 200 milijonov dolar-skih zelencev. Vpregli so nekatera znana in vroča igralska imena. Za rajcanje s hormoni hitre hrane naspidirane najstnike uporabili Rhino, znano čezlužno pjevanko. Vse skupaj je zrežiral Peter Berg, ki za ta izdelek gotovo ne bo dobil Oskarja.

Kako gre vse skupaj? Najprej spremljamo tipe, ki proti zvezdi Gilese pošljejo signal, ker je tam baje naseljen planet. Logika tega? Še v bureku je več inteligence, kot v izvedbi te ideje. Zdaj vem, zakaj ZF

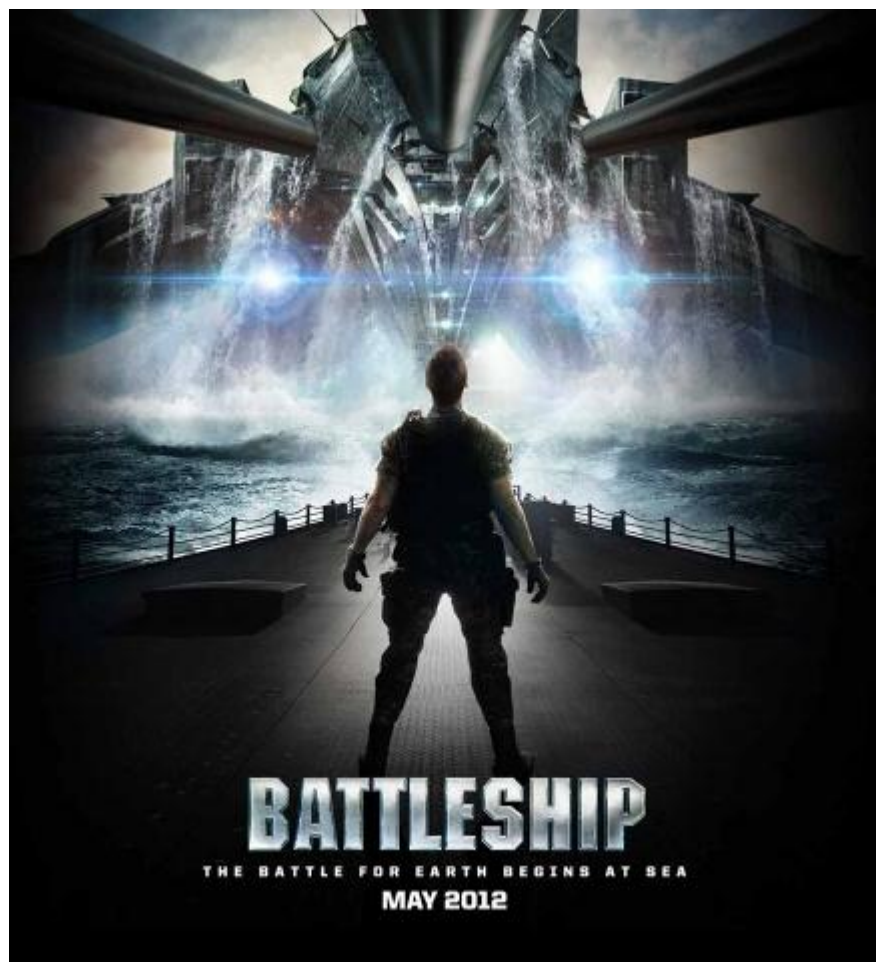
izumira – ker se z njim ukvarjajo znanstveni debili. In odziv seveda pride.

Imamo dva brata, eden je resen mož Stone Hopper (Alexander Skarsgård), zaposlen v US Navy, a drugi je jebivetrnik Alex Hopper (Taylor Kitsch – John Carter), ki je domač zgolj z neumnostmi, ki jih počne. Če hoče postati pravi decTM, mora v USA Navy po bratovih stopinjah. Seveda pa se samovoljnega idiota oprime alfa samica Samantha (Brooklyn Decker) okoliša, hčerka admirala Shanea (Liam Neeson). Prigoda s piščančjim buri-tom nakaže, da je za spremljanje filma potrebna piščančja možganska kapaciteta (pravzaprav umsko prizadetega piščanca, da ne užalimo aviacije naših krožnikov).

Vse je bilo lepo, nekaj svetovnih mornaric se na Havajih sreča na mornariških igrah. Tam naš frajer znova zamoči, tokrat pri nogometu. Ker še nima licence za decaTM, se »naključno« stepe z rivalom Nagato (Tadanobu Asano) iz japonske ekipe. Ta pretep in rivalstvo je obliž na ameriško havajsko travmo, ko si poševnooki na dno poslali lep del Tihomorske flote.

Admiral seveda pokliče oba izgrednika na raport in našemu luzerčku se obeta brca v zadnjo plat. Ampak ... šele po skupnih vojaških igrah. Veste, fantje se radi igrajo s simboli svoje moškosti, konkretno s topovi, raketami in torpedi.

Ravno takrat prileti odgovor od začetku filma klicanega mobilnega

telefona. Mimogredno smo priča še eni debilnosti. Med približevanjem naši modrini se ena od megastičnih super duper tujskih ladij zabije v enega od naših satelitov in razbitine z destrukcijo blagoslovijo itak prenaseljeno Kitajsko. A za tujce je to slaba novica, saj jim je drobcen satelit eliminiral ključno stvar – komunikacijsko ladjo. Res zjebana situacija – priletiš bilijone kilometrov, nakar se zakantaš v skoraj mirujočo orbitalno smet. Kot bi na prafaktorje razbil BMW 7, ker bi na avtocesti povozil nemarno odvržen plastični kozarec. Logika? Če ste vklopili paramecijsko raven inteligence, vas mora tiščati na smeh.

Sredi zabavnih vaj se pojavijo te tujske ladje, ker se naveličajo vloge potopljenih ladjic. Naš junak se s čolnom spravi vohljati najdena čudesa. A glej ga zlomka, tujci se gredo potapljanje ladjic. Nastane štala. Mogočna USA Navy s svojim hardverom nima za skisan jogurt. A naš junak se ne da. Po zaporedju

nesrečnih dogodkov postane kapitan rušilca. In igre se lahko začnejo.

Logika? Dajte no! Film je namenjen zabavi in ne umskemu naporu. In tu mu uspeva. Za lase privlečena (ne)logika zapleta nekako deluje. Čustvene zadeve so sicer na ravni slovenskega vrtca, a zgodba na srečo ne temelji na ljubavnih karafekah. Dve uri sem se imel fino in to včasih zadostuje. V filmu nisem iskal neke sporočilne vrednosti ali dramaturških vrhuncev. Odnosi med protagonisti so dovolj zabavno izpeljani, da ne izpadejo banalni. Vmes imamo celo lep prikaz potapljanja ladjic, kakršnega imamo radi. Konec se izteče po pričakovanjih, tu ni nobenih inovacij in gotovo si lahko nadejamo nadaljevanje. Kravatniki bodo hoteli še molzti. In špe nekaj, kar mi je pričaralo občasen nasmešek – metalska muzika. Ta se poda v tovrstni film kot ata na mamo.

Film ne blesti na področju logike ali zgodbovne naprednosti, temveč

zabavnosti in poklonu pasuljno preprosti namiznici naše mladosti. Igralci so svoje klišeje zabavno odplesali. Parodično norčevanje iz logike ni naporno in iz kino dvorane ne greš z občutkom, da so te zlorabili tam, kamor nobena luč ne posije.

<>

Konkluzija in ocena

Zgodba	0,8/2
Igra	0,7/1
Izvedba	1,1/1,5
Tehnična kvaliteta	0,4/0,5

**Skupaj 3,0/5,
torej imamo dobro
filmsko izkušnjo.**

LOVEC NA TROLE

TROLLJEGEREN (TROLL HUNTER)

Za vas gledal Bojan Ekselenski

Podatki o filmu

Filmkameratene A/S,
Film Fund FUZZ
29. oktober 2010
Dolžina: 103 minute

Režiser:

André Øvredal

Scenarista:

André Øvredal, Håvard S. Johansen

Igralci:

Otto Jespersen, Robert Stoltenberg,
Knut Nærum, idr.

Kratek opis

Začne se z lovom na medveda, konča pa z lovom na bolj nevarne »zveri«. In menda to sploh ni dokumentarec!

Oni dan sem med brskanjem po policah s filmi DVD naletel na norveški film **Lovec na Trole**. Fikcija in Evropski film? No, po Iron Sky sem se prepričal, da tudi Evropa premore režiserja, ki je sposoben posneti užiten ZF film. Film je režiral André Øvredal.

Film je posnet v maniri dokumentarcev. Od začetka do konca ti čara občutek, da ne gre za igrani, temveč za dokumentarni film. Ta del je izvrstno opravljen in morebiti celo preseže **Pošastno** in **Čarovnice iz Blaira**. Verjetno bi lahko

pretental kar precej odraslih ljudi, če bi jim rekel, da gledajo dokumentarec.

O vsebini ne bom veliko nakladal. Spremljamo skupino študentov, ki snema dokumentarec. Začne se, ko naletijo na samosvojega, odmaknjene in nič kaj gostobesednega lovca (Otto Jespersen). Pokažejo nam sumljivo smrt medveda in potem smo priča zasledovanju čudnega moža. Kmalu se študentska ekipa znajde v nič kaj rožnati situaciji. Mrki lovec jih mora reševati in sklenejo dogovor, da ga lahko snemajo med lovom. Izkaže se, da je tip lovec na trole. In to kakšne trole!

Snemalna ekipa skozi oči kamere, ki je res odlično vodena, spoznava, kaj se dogaja in kaj vse taji norveška vlada. Igra je verodostojna. Vsi udeleženci, ki jih sicer ni veliko, so odlično opravili svoje delo. Sicer jih večina sploh nima svojega kotička na IMDB, a to je nepomembno. Nobene gledališke igre, temveč kvalitetno življenje v vloge. Posebni učinki so dobri. Režiser je poskrbel, da majhen proračun ne pomeni slabih prikazov trolov. In ti so res slastni v svoji odvratni maniri.

Glasbena oprema je minimalistična, kar se prilega filmski celoti.

Fotografija je poskrbela za odlično promocijo norveških naravnih lepot. Ravno zaradi te dokumentarnosti pa nimamo praktično nobene zgodbovne loka, kar ni neroganje, temveč dejstvo. Vse gre premočrtno do bridkega konca. Konec je namreč obupno klišejski za to vrsto filmov in odškrne zvrhano mero ocene za zgodbo. Oprema škatle, to je, kar dobimo notri, je standardna in ne postavlja novih standardov.

Skupaj dobimo nepričakovano visoko oceno 3,5/5. Največji del je odnesel obupno klišejski konec. Filma nismo bili deležni na našem kinosporedu in DVD lahko najdete v knjižnicah. Priporočam ogled!

Konkluzija in ocena

Zgodba	1,0/2
Igra	0,9/1
Izvedba	0,9/1
Oprema/škatla	0,3/0,5
Cena/kvaliteta	0,4/0,5

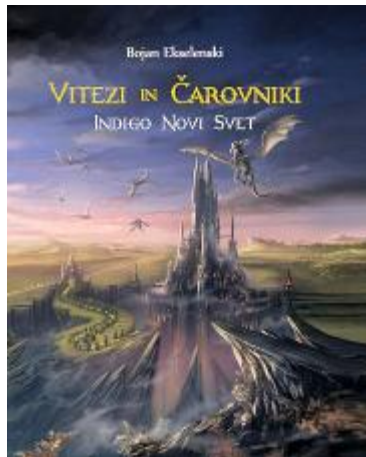
SKUPNA OCENA: 3,5/5
Slasten kvazi dokumentarec, ki mu odlično oceno odnese obupno klišejski konec.

4,3/5 - 4,3/5

PREBRANO

Svet Vitezov in Čarovnikov

V drugi knjigi, iz predividene četverologije, smo v letu A.D. 2068.

Vendar ... tukaj o vsebini ne bom govoril, saj bi vas s tem oropal za užitek pri branju neverjetne in dobro prepletene zgodbe. Svet Vitezov in Čarovnikov je zelo natančno razdelan in v njem je avtor doslej napisal še tri zgodbe in dokončuje samostojen roman.

Kronološko je prva zgodba **Prevrat**, ki se dogaja približno 2.300 let pred prvo knjigo. Po tej časovnici sledi novela **Votlina skrivnosti**, ki se dogaja 19 let prej in je predzgodba glavne tetralogije. Izdana bo predvidoma aprila 2012. Noveli sledi prvi roman **Indigo otroci** (2007). Noveli **Zadnji boj Zeolije** in **Duhovi Alderverga** sta časovno umeščena takoj za prvo knjigo. Zdaj je pred nami druga knjiga **Indigo novi svet** (2011).

Ob tretji knjigi serije nastaja novela, ki se dogaja v Sveti deželi v času Jezusa – **Vitezi in Čarovniki: Evangelij po Mariji iz Magdale**.

Osrednji roman bo v končni obliki obsegal štiri knjige. Ko bo avtor vse skupaj zaključil, bo vse pripravil v knjigi **Zbrane zgodbe iz Drugotnosti**, kjer bo dodal kopico dodatkov in gradiva na DVD. Ob tem naj bi izšla še **Enciklopedija Drugotnosti**, kjer bi bili prikazani vsi pojmi iz tega bogatega sveta.

Knjiga Indigo novi svet obsega 448 strani, sam roman ima 382 strani. Ostalo so dodatki in spremna beseda, ki jo je pripravil naš pisatelj ZF Edo Rodošek. Zapisal je:

Bojan Ekselenski je kljub svoji mladosti že afirmiran pisec znanstvene fikcije, predvsem fantastičnega žanra ... Občasno izpričuje avtor svojo vsestranskost tudi z ironijo z obilico precej črnega humorja. Za osnovo religij, mistike in magije uporablja avtor duhovno, okultno in mistično izročilo Kabale in Biblije. Izmisli si je celo jezik, vilinščino, ki temelji na semitskih koreninah ... S pričujočo knjigo ... še enkrat dokazuje, da je mojster fantastične literature. Njegova fantastika si samozavestno podaja roko s stvarnostjo ... Drzno menjava okolje dogajanja ter spretno kombinira sedanost in davno preteklost, realnost in mit ... Še posebej bi kazalo pohvaliti zgledno oblikovanje platnic knjige, ki nazorno pokaže morebitnemu bralcu, kaj lahko v njej pričakuje ... S tem njegovim delom se znanstvena fikcija, predvsem fantastika, še trdneje ukoreninja na slovenskih tleh.

VITEZI IN ČAROVNIKI (2): INDIGO NOVI SVET

Pripravil Andrej Ivanuša

O knjigi

Roman je razdeljen na devet enot in znotraj tega na 25 poglavij. Dodatki obsegajo vilinske zapise Sehir Etir, Sehir Mašarik Earesah, prikaz kronike cesarstev v obdobju več kakor 4500 let in seznam Človeških dežel.

Svet Vitezov in Čarovnikov se dogaja v dveh svetovih. Eden je ta, naš svet, Zemlja. Dogodki se sicer razvijajo v bližnji bodočnosti od leta 2065 naprej. Naše Vesolje je čvrsto, bolj trdno. Na drugi strani je Drugotnost. Vesolje Drugotnosti je narejeno na drugačnih vesoljskih konstantah, je redkejše in zato je tam mogoča magija. V Drugotnosti zraste temna sila, ki skuša obvladovati tudi naš svet. A ker je ta gostejši, mu je magijo nemogoče udejaniti v njem. Vendar obstajajo osebe, ki jih imenujemo *indigo otroci*. Ti pa lahko v svoji podzavesti padejo pod vpliv zla iz Drugotnosti. Tako postanejo njegovi emisarji v tem svetu in obstaja tudi možnost, da jim uspe zanj najti prehod na Zemljo. Temu se lahko uprejo Čuvaji, ki iščejo ljudi s posebnimi lastnostmi.

Glede na prvo knjigo je druga izdelana mnogo bolj kvalitetno. Mark Jordan je narisal izvrstno naslovnico in dodal vinjetirane naslove posameznih poglavij. Mark Jordan je ilustriral tudi knjige Margit Belami alias Mateje Blažič iz serije Varuhi skrivnosti: Obzidano mesto in Otok vračev. Mark Jordan je izvrsten ilustrator fantazijskih vsebin in je sodelavec Umer Artists Agency (www.umer.si).

Osnovnim ilustracijam in likovni opremi knjige se je priključil Andrej Ivanuša še s *starinskim* prelomom z incialkami in knjižnim naborom črk (fontov) iz leta 1911. Bogat in mestoma nenavaden ter inovativen jezik je lektoriral Zoran Pevec.

Še več o svetu Vitezov in Čarovnikov na:

www.vitezicarovniki.com

Ekselenski še enkrat dokazuje, da je mojster fantastične literature. Njegova fantastika si samozavestno podaja roko s stvarnostjo.
(Edo Rodošek)

Konkluzija in ocena		Konkluzija in ocena	
Zgodba	2,6/3	Oprema, oblikovanje	1,7/2
Izvedba ideje	0,9/1	Spletna podpora	1,7/2
Podajanje zgodbe	0,8/1	Vrednost za denar	0,9/1
VSEBINA	4,3/5	OBLIKA	4,3/5
PRAKTIČNO ODLIČNA ZGODBA		ZELO DOBRO, SKORAJ ODLIČNO	

BOJEVNIK ZOBATEGA KOLESA

Martin Vavpotič

prevod avtor (originalno v angleščini **CLOCKWORKS WARRIOR**)

Petega dne je Gaston vdrl v njegov majhen svet bolečine in razočaranja.

»Vaše dolžnosti čakajo, monsieur Vertigelli.« Njegov čisti katalijski naglas je spremenil besede v pesem.

»Z vsem spoštovanjem odklanjam,« je Carrus izrekel z votlim glasom.

»Napak ste me razumeli,« Starec je stopil k njemu, počepnil in ga pogledal naravnost v oči. »Nisem vas prosil. Dal sem vam ukaz.«

Carrus je eksplodiral v jezi. »Jaz sem najstarejši sin markiza Verti...«

»Zdaj ste Učenjak Ustanove. Tukaj delamo, kar nam naši nadrejeni ukažejo. Jaz sem vaš nadrejeni, monsieur Vertigelli.«

Carrus je strmel v starega trapa v nemem besu. »

Ne nameravam se ponavljati,« je rekel Gaston. »Ali storite, kot sem vam ukazal, ali pa vas pošljem domov.«

Pošlješ domov. Carrus je zadržetal od gnusa. Poslan proč kot smerav otrok, nazaj k razočaranemu očetu, jokavi materi in gruči zamerljivih bratov in sester, ki so bili mnenja, da si njihov pohabljeni brat ne zasluži pozornosti, ki so mu jo vsi dajali.

Hodnik, obložen z modrimi ploščicami, se je zdel še ožji kot prejšnjič. Carrus je znova zagledal zakleto besedo, napisano nad velikimi lesenimi vrati.

Urarstvo. Kakšna beseda sploh je to? »Torej pričakujete, da bom sestavljal ure?« je rekel z votlim glasom.

Na Gastonov obraz se je prikradel droben nasmešek. »Nekaj podobnega.«

»Sovražim ure,« je zamrmral Carrus. Verjetno je bilo dovolj glasno, da bi Gaston utegnil slišati, vendar ga to ni skrbelo.

Gaston je dosegel težka lesena vrat na koncu hodnika in se uprl vanje. Ko je videl mimo njih, se je Carrusu povsila čeljust. »Kaj za vraga...«

Vsepo vsod so skozi zrak na nežnih krilih frfotali majhni predmeti. Sprva je mislil, da so ptiči, vendar so bila njihova telesa iz medenine, ki se je bleščala v sončni svetlobi. Zgornjo polovico sten so sestavljala velika okna; sončna svetloba je lila v prostor.

»Kakšen kraj je to?«

»Vaš oddelek,« je rekel Gaston.

Na nasprotni strani prostora so sedeli ljudje, sključeni nad svojimi mizami in od blizu gledali na svoje delo. Njihove dlani so bile sprva videti prazne; morali so držati zelo majhno orodje, da se jih s takšne razdalje ni videlo. Na glavah so nosili najbolj nenavadna pokrivala, kar jih je Carrus kdaj videl. Tanki žičnati obroči, polni leč, so viseli okoli njihovih ušes. Vsake toliko je kateri od njih segel ponje in si katero od leč nastavil pred obraz. Nekateri so zamenjali več leč preden so našli pravo nastavitev.

»Pozor, vsi skupaj,« je zaklical Gaston. Vsi so pogledali iznad svojega dela. »Naš najnovejši član je prispel. To je Carrus Vertigelli.«

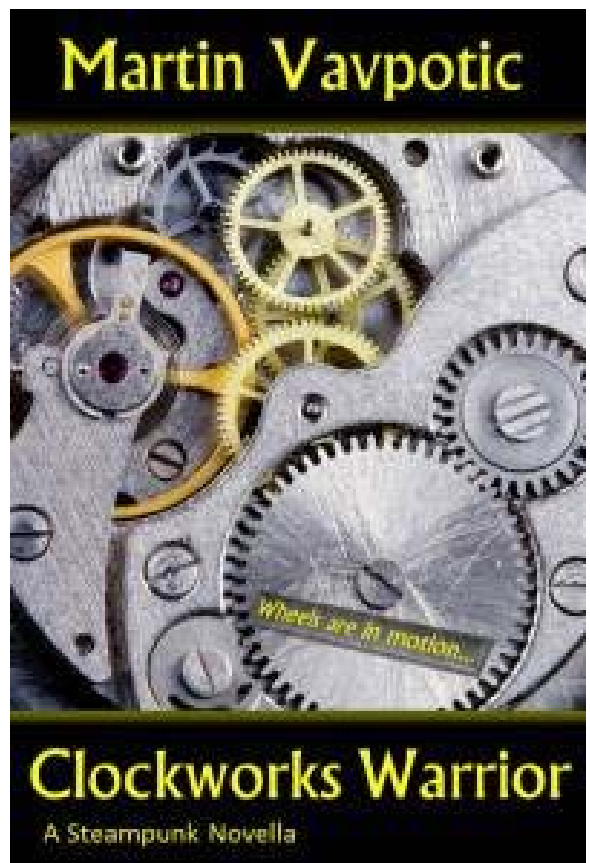
Odložili so svoje orodje in vso svojo pozornost usmerili vanj. Vsaj eden od njih je naravnost strmel. Carrusu je postalo neprijetno ne glede na to da so ljudje vedno radi strmeli vanj. Uspel se je nasmehniti in vljudno pomahati.

Vsi razen Gastona so bili njegovih let. Videti je bilo, da sta oba spola enakovredno predstavljena. Ženska s kostanjevo rjavimi lasmi, povezanimi v čop, se mu je nasmehnila, da je Carrusu postalo nerodno in je moral pogledati stran. Pred nesrečo je bil premlad, da bi razmišljal o dekletih, po nesreči pa ni bil nekaj, kar so mlade ženske iskale kot možnega partnerja.

»Veliko se mora naučiti in to čim hitreje,« je govoril Gaston. »Taudal, hočem, da se nehaš spogledovati s Carrusovim stolom in mu pokažeš osnovno delovanje vočesa.«

»Česa?«

»Vočesa,« je spregovoril tisti, ki je tako neprijetno strmel vanj, dvignil obe roki v zrak in pomigaljal s prsti na komičen način. »Brneče zadevice. Upam, da si jih opazil. Mi jih gradimo.«

ŠEMAČKINO JUTRO

Andrej Ivanuša

Jan je ležal buden na svojem ležišču. Podložil je laketa pod svojo glavo in strmel skozi okno.

Šemačka je ležala zvita ob njegovih nogah. Njena dlaka se je svetlikala in prelivala v sivo modrih odtenkih.

»Šemačkino jutro,« je pomislil Jan. Tako so imenovali čas med vzhodom Birana in vzhodom Airana. Ob biranovem jutru so šemačke odšle po svojih poteh. Zelo malo ljudi je vedelo, kam gredo v tem času. Menda so prvi, ki so prišli, še raziskovali skrivnostno vedenje šemačk. A kasnejše generacije naseljencev si s tem niso belile glave. Potrebno je bilo preživeti in kolikor je Jan vedel, so komaj preživeli. Vojna ... Čudne stvari so se menda dogajale pred Vojno. Pri zgodovini se učili samo kaj je bilo po Vojni, ki je bila pred nekaj tisoč leti in jo je preživelo le nekaj ljudi. Takrat so se v bivališča ljudi naselile šemačke. Svoje glave, trmaste, ljubke ...

Kakor da bi čakala na določeno znamenje, se je šemačka dvignila, pretegnila tri pare nog, izplazila kremplje in jih skrila. Nato je neslišno zdrsula proti loputi v vhodnih vratih.

Ko je izginila, je sunkovito dvignil odejo in se dvignil. Čez glavo si je na hitro potegnil belo tuniko. Po prstih je stopil do vrat, jih odprl in tiho zaprl za seboj. Uspel je še zadnji trenutek videti za katero hišo je zdrsnila šemačka. Sledil ji je.

Šemačka je zavila v farolov gozd. Jan se je namuznil:

»Mehkodlačka, zdaj si moja!«

S hitrimi koraki je stopil do vrtno lope, kjer sta imela z očetom spravljen pribor za nabiranje in obdelavo farola. Vzel je sekiro in usnjene zaščitne rokavice, ki so mu segale do komolcev. Na glavo si je posadil usnjeno kapo, ki mu je pokrivala vrat in ramena. Spredaj je bil usnjeni vizir, ki mu je nalegal preko obraza.

Že nekaj časa je sledil šemački in si je pred dnevi pripravil opremo za sečnjo farola na stojalo tik ob vratih. Upal je, da mu bo tunika zadoščala, saj so imela farolova drevesa velike trne, ki so povzročala skoraj neznosno srbenje. Vendar se je šemačka premikala tako hitro, da bi ga usnjena zaščitna obleka pri tem preveč ovirala.

Šemačka je sledila poti, ki so jo naredili drvarji. Jan se je pomikal za njo. Nenadoma je zaslišal piskajoče lajanje šemačke za seboj. Hitro je zdrsnil za farolovo drevo in se nabodel na trn. Sikajoče je zaklel. Obrnil je sekiro z ročajem proti sebi. Odvil je pokrov in iz votlega ročaja s prstom zajel malo luga. Ta mu je ublažil pekočo srbečico. Ko je končal, je zagledal sosedovo šemačko, ki je neslišno hodila za njihovo.

»Odkril bom, kam greste, presnete šemačke!« je trmasto zamrmral in nadaljeval zasledovanje kljub srbenju.

Nenadoma sta šemački zavili v gosto farolovo podrastje, ki je bilo sestavljeno iz gostega, mladega farola. A nežni trni vsaj niso bili tako nadležni kot trni odraslega farola. Šemačkam njegovi trni niso bili ovira. Zdelo se je, da so neobčutljive na farolovo kislino. Tudi to je pri ljudeh zbuvalo začudenje in šemačke so bile zato še skrivnostnejša bitja. Dokler je mogel, je z rokami odriival podrastje. Rokavice so ga dobro ščitile, vendar so pri gibanju in trenju s farolom povzročale cvileč šum. Imel je srečo, saj je veter pihal proti njemu. Upal je, da ga šemačke ne bodo prehitro odkrile.

Farolova drevesa so bila vedno nižja in tudi podrast je bila nižje rasti. Da se je izognil odraslim farolovim drevesom, se je sklonil in se skoraj čepe pomikal naprej. Sedaj mu je tunika opletala med nogami in ga ovirala pri gibanju.

Nenadoma je farola zmanjkalo. Začudeno je mežikal v Biranovo svetlobo. Pred njim je bila jasa polna šemačk. Kar ga je presenetilo. Jasa sredi farola je bila nekaj nenavadnega. Takšne krčevine so lahko naredili le drvarji, vendar na jaso ni vodila nobena steza. Jasa je bila popolnoma okrogla in rahlo nagnjena tako, da jo je Biran v celoti osvetljeval. Jan je visoko poskočil nad farolova drevesa, da bi se razgledal. Naredil je več skokov, vendar vaških streh ni bilo nikjer videti.

Obsedel je na robu jase in strmel. Šemačke so se zbirale. Prihajale so iz vseh strani okrogle jase. Tvorile so koncentrične kroge in se tesno stisnile ena k drugi. Nenadoma je njihovo cviljenje in lajanje potihnilo. Nad jaso se je dvignila meglica in skozi Janovo glavo je zdrsnila prva slika. Zazdelo se mu je, kakor da prede njegova šemačka. Zdelo se mu je, da jo čehlja po dlaki na hrbtu.

»Čudežno!« je pomislil. Slike so se vrstile ena za drugo, vedno hitreje in hitreje. Dolgo časa je strmel v ta kalejdoskop, ko je nenadoma spoznal, da pravzaprav šemačke izmenjujejo informacije med seboj. Vrtele so se kakor slike in nenadoma je spoznal, da so to slike vasi in vaščanov. Vmes je videl modro-sive lise, nejasne in zabrisane prizore. Bile so 'besede' iz šemačkinega sveta, ki jih ni mogel razumeti. Predstavljale so za ljudi nesmiselne miselne vzorce šemačk, ki jih ni mogel 'prevesti' v človeške misli. Bil je očaran. Odkril je nekaj, kar morda ni še nihče pred njim. Prepustil se je toku slik.

Kakor bi gledal film, ki ga je enkrat na teden vrtel operater v potujočem kinematografu. A bilo je mnogo bolje. Užival je, pa čeprav ga je bolela glava. Nenadoma se je zavedel, da se pred njim vrstijo slike osvajačev iz vesolja, nekakšnih kuščarjev, ki so žrli tako šemačke kot ljudi. Zvijal se je v nemi grozi ...

Potem so šemačke in ljudje sklenili zavezništvo ...

TRIJE TENORJI

Vid Pečjak

Bližala se je tridesetletnica smrti velikega tenorista Pavarottija, kar je bil obenem rok za prekinitve prepovedi prikazovanja teleholografskih filmov. Podobnih posnetkov je imela firma Holograph Technology ogromno, med njimi znane umetnike, znanstvenike in politike, po navedbah spletne strani the Holonews celo nekdanjega ameriškega predsednika Georga Busha in budističnega preroka Dalai Lame. Najstarejši posnetek pa je prikazoval nastop znamenite trojice tenorjev, Luciana Pavarottija, Placido Domingo in Joseja Carrerasa. Nastopili naj bi v dvorani Luciano v Modeni, ki so jo zgradili prav v ta namen. Ljudje so navalili vanjo ne samo zaradi slavnihih pevcov, temveč tudi zato, da bi videli novo čudo sodobne tehnike. Gledalci so prišli z vsega sveta, med njimi so bili tudi predsedniki treh držav, Italije, Francije in Slovenije, ter španski kralj s svojo ženo Margareto.

Karte so šle v prodajo za med. Gledalci so napolnili dvorano do zadnjega kotička. Ko so stopili na oder trije tenorji v črnih sakojih, je zadonelo oglušujoče ploskanje.

Pavarotti se je priklonil in dejal:

»Končno se izpolnjuje moja velika želja, da nastopim v svoji rojstni Modeni s svojimi najlepšimi arijami. Zahvaljujem se vam za prisrčen sprejem in navdušenje.«

Pevce Umberto Casinotto, ki je sedel v peti vrsti, se je sklonil k svojemu sosedu Luigiju Vidalliju, in mu dejal:

»Da vidimo, kaj zmorejo stari pevci v novi preobleki.«

»Prav neverjetno,« je odvrnil Vidalli. »A nevarno. Dokler posnemajo pevce in druge umetnike, je vse v redu, ko pa bodo obnovili diktatorje, se lahko zgodi, da potegnejo s svojimi govori občinstvo s seboj.«

»Ne verjamem, da bi danes kdorkoli sledil Hitlerju ali Stalinu,« je menil Casinotto. »Čeprav ju že dolgo ni več, pa je spomin nanju še svež in močan. Hologrami tudi sicer niso nevarni. Kdo jim bo sledil? Saj vsi vemo, da niso v resnici živi.«

Trojica tenorjev je zapela arijo La Boheme, ki jo je pel Pavarotti leta 1961 v Milanski Scali in ponovno nekaj let zatem v Metropolitanski operi v New Yorku. To je bil začetek njegovega vzpona med glasbene velike.

Vidalli je nadaljeval:

»Pavarottija se spomnim. Bil sem še majhen deček, ko sem ga gledal in poslušal po starodavni dvodimenzionalni televiziji. Rečem ti, isti glas, tako da bi bil danes prepričan, da poje pravi Pavarotti, če ne bi vedel, da gre za posnetek.«

Sledila je arija iz opere Nessun Dorma. Nekaterim gledalcem so se zasvetile solze v očeh. Sledilo je silovito ploskanje. Vidalli se je ozrl v ložo in dejal:

»Poglej, ploskata tudi trudi kralj in kraljica.« Casinotto pa je odgovoril: »Mene celo čez sto let ne bi poslušal noben pomemben gledalec.«

»Seveda, saj se ne moreš primerjati z njimi,« je odgovoril Vidalli. »Majhni ostanejo majhni, veliki pa veliki. Taka je človekova usoda, ko smrtnega otresemo se trupla.«

»Zadnji stavek je iz Hamleta,« mu je oponesel Casinotto.

Nadaljeval je samo Pavarotti. Zapel je arijo, s katero je nekoč osvajal svet: »O sole mio.« Ploskanja ni hotelo biti konca.

»Škoda, da danes nimamo nobenega od teh in takih pevcov,« je z obžalovanjem dejal Vidalli. »Danes se celo operni pevci samo derejo.«

»Samo derejo se,« je ponovil Casinotto. »Občinstvo ploska norcem, kot so Lopus, Morelli in Piemonte, ker nimajo boljših.«

»Žal nimamo boljših.«

»Še dobro, da imamo holotelevizijo in holofilme, ki nam pričarajo preteklost.«

»Pričarajo nepozabno preteklost.«

Gledalka pred njima se je obrnila in siknila: »Pssst!«

Nekaj časa sta bila tihi. Trije tenorji so zapeli:

»... krade in laže, sladka se kaže!«

»Poglej, kraljica Margareta je odšla iz lože.«

»Najbrž ji ni všeč arija o ženskah.«

»... Raj in pekel! Raj in pekel!« so zapeli nastopajoči hologrami, nato pa se globoko priklonili.

»Razumem, zakaj njenemu veličanstvu to ni pogoju.«

Gledalci so bili nadvse navdušeni, kar so izražali z živahnimi kretnjami, ploskanjem in lesketajočimi se očmi.

Pevci so utihnil, pristopil je vodja oddaje in dejal:

»Slavni pevci so nam zapeli pesmi, ki so jih prepevali že v mladosti. Zdaj pa bodo zapeli znano arijo 'Še vedno te ljubim ...' Pesem je nastala po njihovi smrti. Glasovi so ponaredek, umetno sestavljeni samoglasniki in soglasniki pa se vrstijo tako, kakor bi peli, če bi še vedno živeli.«

Trije pevci so zapeli napovedano pesem. Vse je bilo popolno: razumljivost besed, višine, barva glasu, melodija, poudarki in tako naprej.

»Sodobna tehnika je naredila čudež. Parotti, Careas in Domingo niso pokojniki, ampak živijo še naprej, ne samo v nas, ampak tudi zunaj nas, na odru in na ekranih,« je končal predstavo vodja oddaje.

»Ali jih lahko srečamo na cesti?« se je zaslislal droben, dekliški glasek.

Vodja oddaje se je presenečeno razgledal po občinstvu. Oči so se mu zapičile v deklico, ki je s svojimi starši sedela v tretji vrsti.

»Morda, morda,« je skrivnostno odgovoril. »Kdo ve, kaj zmorejo hologrami,« je dodal in se pogladil po bra-

di. »Morda se bodo celo zaljubili in zakrivali nesrečne ljubezni in prometne nesreče. Če verjamete inženirju Smithu, očetu holografije, bodo bržkone imeli celo otroke. Holografinje pa jih bodo rodile, kot jih danes porajajo ženske.«

Občinstvo se je zasmajalo, deklica pa je zardela in v zadregi vzkliknila: »Oh!«. Slišal se je prikrit smeh poslušalcev.

»Za konec pa še kratka pesem 'Spet doma,' ki so jo sestavili naši pevci kar sami. Kot boste videli, ne zaostajajo dosti za svojimi živimi predniki. Morda jih celo prekašajo.«

Poslušalci so kratko popevko spet nagradili z dolgim ploskanjem. Nato so se odprla vhodna vrata in v dvorano so vstopile tri deklice, dve s šopkom in ena z vencem v rokah. Pohitele so na oder k pevcem. Zagnale so se jim v objem, vendar ni šlo. Zajele so zgolj zrak in padle po dolgem ali počez po odru. Zaropotalo je. Vodja oddaje jim je pomagal vstati, nato pa je rekel:

»Ne pozabite, da so naši pevci samo hologrami.«

Vidalli se je nagnil k svojemu sosedu in mu dejal:

»To je zares čudež. Ali ste verjeli, da so samo hologrami?«

»Za trenutek sem pomislil, da so resnični. V drugačnih razmerah bi jim morda celo posodil denar.«

»Nikoli mi nisi posodil denarja. Doslej nisem vedel,

da si tako radodaren.«

Skupaj sta odšla domov. Ker sta živela v bližini, sta se odpravila kar peš. Vidalli se je sklonil k sopotniku in dejal:

»Pomisli, s čem nam bo teleholografija še postregla. Gledali bomo govore umrlih politikov, sodne procese znanih gangsterjev in pa seveda stare gledališke igre. Morda celo Shakespearove.«

»Ti ne veš nič! Stoletja stare igre ne morejo prikazovati danes. Tedaj še niso poznali teleholografskega snemanja.«

»Nisem mislil gledati takratne igre. Toda ali ni bil Shakespeare tudi igralec?«

»Prismoda. Če niso posneli starih iger tudi ne morejo posneti starih igralcev.«

»Eh, jaz bi kar posnel kakega igralca z dolgimi lasmi in ga proglasil za Shakespeare.«

»Nihče ne ve, kakšen je bil.«

»Saj tudi nihče ne ve, kakšen je bil Kristus, a gledamo njegove podobe skoraj na vsakem koraku.«

»To je res. Najbolje bi bilo vzeti kar tebe za model,« je predlagal Casinotto.« Široko se je zasmajal in pokazal vrsto belih zob. »Postal boš slaven. Morda celo bolj kot Shakespeare. In po smrti te bodo nagačili in prikazovali v muzeju igralske umetnosti.«

<>

SMRTNA NEVARNOST

Frank Roger

Prevod iz angleščine Bojan Ekselenski

Sonce, bazen, eksotični koktajl in dobra knjiga. Ali ni to vse, kar potrebujem v tem trenutku?

Cindy vrže pogled na svojega moža Teda, ki je zlek-njen poleg nje. Saj on sploh ne potrebuje knjige. Zaspal je le minuto po prihodu na bazen. Ob tej zgodnji uri sta bila edina tukaj - nedvomno so ostali hotelski gostje še ob zajtrku ali pa se sploh še niso dvignili iz postelj.

Srkala je svojo pijačo, zaprla oči in uživala nekaj trenutkov, ko je sonce božalo njeno kožo. Z veseljem je čakala te kratke počitnice in bila je odločena, da bo uživala v vsaki minuti. Odprla je oči, znova vzela knjigo in nadaljevala z branjem.

Komaj je prebrala pol strani, jo je zmotil glasen in jezen glas. Neki moški je stal ravno pred njo. Od kod je le prišel? Ni ga slišala, da prihaja in ni bil videti kot hotelski gost. Prav tako ni bil podoben nobenemu od hotelskega osebja.

"V nevarnosti sem," je človek histerično zavpil. "Morda celo v smrtni nevarnosti. Za menoj so! Tukaj so lahko le v nekaj sekundah. Nimam veliko časa, gospa! Ne morem potanko pojasnjevati ..., vendar bi bili neumni, da gredo tja nazaj. Ne morete vedeti, kakšna so tveganja ...!"

Cindy je brez besed strmela vanj. Ni ji bilo jasno, kaj se dogaja

Mož pred njo je videl njen izraz osuplosti na licu. Zato reče: "Poglejte, nimam časa, da bi vse pojasnil. Žal mi je, da sem na kraju, kot je ta, ampak ..." Piskajoči signal z njegove ročne ure ga prekine sredi stavka. Preklinjajoče nadaljuje: "Sranje! Še slabše je, kot sem mislil! Hitro moram naprej. Žal mi je zaradi vsega tega!"

Po zadnji besedi je človek izginil, tako kot izgine slika na TV, ko ga izklopiš. Cindy pogleda Teda in se zave, da je buden.

"Kaj je bilo to?" vpraša in nato: "Kje je človek, ki je prišel? Kaj ti je govoril? In od kod je prišel?"

"Nimam pojma," je odgovorila Cindy. "Saj ne vem. A opozoril nas je na nevarnost."

"Nočem nič slišati o kakršnikoli nevarnosti," je rekel Ted "Sva na počitnicah. Vesel sem, da je izginil."

Zdelo se je, da je s tem konec razprave. Ted je še enkrat zaprl oči in ona se je vrnila nazaj k svoji knjigi.

Komaj pet minut kasneje se iz nič pojavi nov moški. Opazi ju, da ležita ob bazenu. Vpraša:

"Oprostite, ste videli kakšnega moškega? Nekoga, ki se je pojavil in izginil? Nekdo, ki je dal vtis, da je na begu?"

Cindy le prikimala.

"Torej je bil tukaj? Prav! No, ne ozirajta se nanj. Pozabita vse, kar je rekel. Pretvarjajmo se, da incidenta ni nikoli zgodilo. Prav? To se vas ne tiče. Ne skrbite, vse je v redu! Hvala!"

Moški ji je namenil hiter nasmešek in izginil na enak način kot njegov predhodnik.

"Kaj za vruga se tukaj dogaja?" je vprašal znova prebujeni Ted in dvignil iz ležalnika:

"Kdo so ti ljudje? Hotelsko osebje?"

"Ne bi rekla," je odgovorila Cindy. "Nimam pojma, kaj se dogaja."

"Morali bi nas pustiti pri miru,« se je pritožil Ted. "Sva na počitnicah, je tako? Plačala sva težko prisluženi denar, da bi imela mir. "

Cindy je prikimala. Njen mož je imel prav. Znova je nastopila tišina in še enkrat je pobrala svojo knjigo.

Nekaj minut kasneje se dva moška pojavita natanko na istem mestu, kjer sta se prej pojavila prva dva. Nosi-la sta uniforme in prav gotovo nista bila niti gosta niti del hotelskega osebja. Bi lahko bila policista? Se dogaja kaj resnega?

"Oprostite," je dejal eden od njiju "Prišla sva po nevarnega človeka in meniva, da je lahko šel le tu skozi. Ste ga slučajno opazili? Ste se pogovarjali z njim, ste izmenjali kakšne informacije?"

Cindy je prikimala: "Prišel je fant, ki se je pojavil iz nič pojavil in v nič izginil."

"Da! To mora biti on. Pozivam vas, da se ne vtikate v ta primer. Aretirati ga morava.. Prosim, bodite previdni! Hvala za vašo pomoč. "

Sogovornika sta izginila.

"To neumnost je treba ustaviti," je Ted potožil z jezo v glasu. "Si slišala tega idiota? Pozivamo vas, da se ne vtikate v ta primer. Taki so tisti, ki vdrejo sem in pokvarijo najin dopust. K vrugu z njimi! Upam, da bosta izginila tja, od koder sta prišla."

Cindy je znova morala priznati, da ima njen mož prav. Hotelska uprava ne bi smela pustiti, da se take stvari dogajajo. Res jo je razdražilo in ji pokvarilo dopustniško vzdušje. Upala je, da je zdaj konec s tem in znova je pobrala svojo knjigo.

Pet minut kasneje je postalo jasno, da se stvar vseeno ni končala, saj se poleg njiju pojavila še ženska.

"Oprostite," je rekla in v njenem glasu je bilo slišati zaskrbljenost. "Iščem svojega moža in upam, da ga bom našla še pred časovno policijo, ki ga hoče aretirati. V veliki nevarnosti je."

"Mislim, da sva videla tako tvojega moža kot tudi tista policista," je Cindy odgovorila. "In tam je bil še en moški. Kaj se pravzaprav dogaja?"

Ženska je bila na robu joka:

"Moj Bog, zgrabili ga bodo! Mogoče bo že prepozno in dvomim, da bo njegov odvetnik lahko kaj pomagal. Veste, časovno potovanje je v nasprotju z zakonom. Moj mož je bil eden od prvih popotnikov, še preden je bil sprejet ta zakon. Stvar je v tem, da ima zakon, glede na

naravo potovanja skozi čas, veljavo za nazaj, vendar moj mož ne sprejema veljavnosti te zakonske določbe. Policija glede tega seveda ne deli njegovega mnenja. Moj bog, upam, da ne bo prepozno! Hvala!"

Izginila je, verjetno tja, kamor vsi ostali.

"Si jo slišal?" je vprašala Cindy. "Ali verjameš, kar je povedala ta ženska?"

"Mislim, da vem, kaj to je,« je Ted zlovoljno odgovoril. "Gotovo je to neke vrste igra, verjetno del programa za zabavo hotelskih gostov. Povedal bom na recepciji, naj nas nehajo utrujati s tem."

"Si prepričan? Kako se lahko uslužbenci hotela na ta način pojavijo in izginejo? To bi lahko bila resnična dejanja. Prvi fant je trdil, da je bil v smrtni nevarnosti, nato sta prišla policaja in njegova žena je razlagala ..."

"Ne vem! Kakorkoli že je, me ne zanima. Pomembno je, da midva nisva v smrtni nevarnosti. Če nisi pozabila, sva na počitnicah. Plačala sva veliko denarja, da bi se imela dobro. Še danes se bom o tem pogovoril s fanti na recepciji. Vse te neumnosti so nesprejemljive!"

"Mislim, da imaš prav," je spet kimala Cindy. Znova je pobrala svojo knjigo v upanju, da jo bo končno prebrala do konca.

<>

Frank Roger (Florimond De Cuyper) Se je rodil leta 1957 v Gentu v Belgiji.

Njegova prva zgodba je nastala leta 1975. Od takrat so njegove zgodbe objavljene v več jezikih, v mnogih revijah, antologijah in drugod. Od leta 2000 je tudi zbirke zgodb objavil različnih jezikih. Poleg pisanja fikcije ustvarja kolaže in grafična dela v skladu z nadrealistično in satirično tradicijo. Objavlja jih v različnih revijah in knjigah. Do sedaj so objavili nekaj sto njegovih kratkih zgodb v 38 jezikih. O njem je mogoče najti več na spletni strani www.frankroger.be.

Jašubeg en Jered

novice iz Drugotnosti

ZADNJA STRAN

1ST SI.CON

CELJSKA VAMPIRSKA VEČERJA
THE VAMPIRE DINNER IN CELJE

Slovenska konvencija za spekulativne umetnosti: Celje, 2. - 4. 11. 2012

The Slovenian convention of speculative arts: Celje, 2. - 4. 11. 2012

Vabimo vas, da se nam pridružite na prvem SI.CON, torej na slovenski konvenciji spekulativne umetnosti, ki bo **od 2. do 4. novembra 2012 v Mladinskem Centru Celje.**

Spremljajte naše objave na internetu, kjer bomo objavili natančen program in urnik konvencije. Kliknite na:

- www.zvezdni-prah.si
- www.drugotnost.si
- www.sicon-konvencija.eu

Vabimo vas, da že zdaj načrtujete svoj čas tako, da se boste lahko udeležili prve »tazaresne« slovenske konvencije. Obljubljamo bogat program in za prvič kar precej predavanj. Za vse, ki vam je všeč znanstvena fantastika, fantazija, horor in še kaj, za igričarje in vse, ki kolesarijo (eh, saj se samo hecamo!).

Zakaj podnaslov »Celjska vampirska večerja«? Ne izdamo! Pridite in preverite kako in kaj!

Predavanja, delavnice, projekcije filmov in še nekaj presenečenj.

Delamo vse, da bo zanimivo in zabavno.

Pripravljamo tudi zbornik zgodb, ki bo izšel ob konvenciji. Za prmejduš, notri bodo tudi tuji avtorji.

Opogumite se in pošljite svojo zgodbo - morda bo tako dobra, da jo celo objavimo!

MILIVOJ ČERAN, Hrvaška: Patuljak kronista (Škrat kronist)
www.mceran-art.com © Milivoj Čeran
Objavljeno z dovoljenjem avtorja!

Kaj je SI.CON?

SI.CON je ime konvencije, oz. srečanja ustvarjalcev in ljubiteljev spekulativnih umetnosti. To bo mednarodni dogodek, saj so na Eurocon udeležbo že najavili predstavniki nekaterih držav. Zato pripravljamo spletno stran, gradivo, predstavitve in drugo ob slovenščini tudi v angleščini. V svetu spekulativnih umetnosti je konvencija dogodek, kjer se srečajo pripadniki ljubiteljske scene (organizirani in neorganizirani), avtorji in ostali, ki so kakorkoli povezani s to dejavnostjo. Zbere se pisana družina ljudi, večinoma so to osebe z najmanj srednjo stopnjo izobrazbe, splošno izobraženi in inovativni. Vsaka konvencija je sestavljena iz strokovnih predavanj, delavnic, okroglih miz, igranja namiznih iger in predstavitev. Različna društva, založbe, posamezniki in avtorji postavijo stojnice za promocijo svoje dejavnosti. Na SI.CON bomo prvič v Sloveniji podelili domače nagrade za dosežke na področju spekulativnih umetnosti.

ZVEZDNI PRAH
Društvo ustvarjalcev spekulativnih umetnosti